

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA SIBENIK

BRJ 396 — GOD. IX.

SIBENIK, 20. TRAVNJA 1960.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Počeo V. kongres Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije

Referat o izgradnji socijalizma i ulozi i zadacima SSRNJ podnio Predsjednik Josip Broz Tito

PETI KONGRES SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA JUGOSLAVIJE POČEO JE RAD U PONEĐJELJAK U DEVET SATI U VELIKOJ DVORANI DOMA SINDIKATA U BEOGRADU. POŠTO JE OTPJEVANA INTERNACIONALA, KONGRES JE OTVORIO I POZDRAVIO PRISUTNE DELEGATE I GOSTE PREDSEDNIK SOCIJALISTIČKOG SAVEZA JOSIP BROZ TITO.

IZLAZAK DRUGA TITA NA GOVORNICU BIO JE POZDRAVLJEN DUGOTRAJNIM SKANDIRANJEM »HEROJ TITO!« I »MI SMO TITOV I TITO JE NAS!«

U RADU KONGRESA UČESTVUJE OKO 1.650 DELEGATA, OD KOJIH JE 1.298 IZABRANO NA OPĆINSKIM KONFERENCIJAMA SSRNJ, 200 SU DELEGATI KOLEKTIVNIH ČLANOVA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA, A 159 ČLANOVI SAVEZNOG I NADZORNOG ODBORA SSRNJ.

Kongresu prisustvuju predstavnici oko 40 partija i pokreta iz Evrope, Azije, Afrike i Južne Amerike kao i šefovi diplomatskih misija u Beogradu. Rad Kongresa prati oko 100 jugoslavskih i 60 inozemnih novinara.

Već poslije 8 sati na Trg Marksa i Engelska počeli su pristizati Beograđani, da pozdrave druga Tita i ostale rukovodioce, delegate, kao i goste iz inozemstva. Na zgradama, koje okružuju trg, istaknute su zastave, a na Domu sindikata nalazi se veliki plavi pano s kongresnim amblemom i natpisom »Mir i socijalizam«.

Nešto poslije 8,30 sati u Dom sindikata stigao je Drug Tito, toplo pozdravljen od okupljenih Beograđana. Njemu su priredene oduševljene i dugotrajne manifestacije delegata i gostiju, kada je stupio u dvoranu Doma sindikata.

S drugom Titom, toplo pozdravljeni u dvoranu su ušli drugi Edvard Kardelj, Aleksandar Ranković, Petar Stambolić, Đuro Pucar, Ivan Ribar, Jovan Veselino i Lazar Vladimir Bakarić, Blažo Jovanović, Osman Karabegović, Edvard Kardelj, Lazar Koliševski, Franc Lokošek, Stjepan Madžarić, Miha Marinko, Džavid Nimani, Krsto Popivoda, Đuro Pucar, Aleksandar Ranković, Ivan Ribar, Vladimir Simić, Petar Stambolić, Mika Tripalo, Jovan Veselinov, Veljko Vlahović, Svetozar Vukmanović i Josip Broz Tito.

Pošto su članovi radnog predsjedništva zauzeli svoja mjesta, predsjedatelj Lazar Koliševski predložio je, da se izaberu sekretarijat Kongresa i redakciona komisija. Taj prijedlog jednoglasno je prihvaćen.

Kongresnom dvoranom odjeknuli su zvuci truba i fanfara. Među delegate su utrčali beogradski pioniri s buketima aprilskog cvijeća. Oni su članovima radnog predsjedništva predali bukete, a delegate zasuli karanfilima, ljubičicama i drugim cvijećem.

U kongresnu dvoranu stupile su dvije kolone graditelja autoputa »Bratstvo - jedinstvo« s državnim i partijskim zastavama i zastavama Narodne omladine Jugoslavije. U ime desetine hiljada mladića i djevojaka, koji se sada nalaze na trasi Autoputa, Kongrese je pozdravio Marko Tomić, zamjenik komandanta Glavnog štaba omladinskih radnih brigada na tom gradilištu.

Zatim je predsjedatelj Lazar Koliševski predložio slijedeći dnevni red:

1. Izvještaj Saveznog odbora;
2. Izvještaj Nadzornog odbora;
3. Referat predsjednika Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije Josipa Broza Tita

Kongres je jednoglasno prihvatio prijedlog druga Tita za izbor radnog predsjedništva, u koji su ušli:

Spasenija Babović, Vladimir Bakarić, Gligor Čučevski, Franjo Gaži, Ivan Gošnjak, Slobodan Grgurović, Blažo Jovanović, Osman Karabegović, Edvard Kardelj, Lazar Koliševski, Franc Lokošek, Stjepan Madžarić, Miha Marinko, Džavid Nimani, Krsto Popivoda, Đuro Pucar, Aleksandar Ranković, Ivan Ribar, Vladimir Simić, Petar Stambolić, Mika Tripalo, Jovan Veselinov, Veljko Vlahović, Svetozar Vukmanović i Josip Broz Tito.

Kongresnom dvoranom odjeknuli su zvuci truba i fanfara. Među delegate su utrčali beogradski pioniri s buketima aprilskog cvijeća. Oni su članovima radnog predsjedništva predali bukete, a delegate zasuli karanfilima, ljubičicama i drugim cvijećem.

U kongresnu dvoranu stupile su dvije kolone graditelja autoputa »Bratstvo - jedinstvo« s državnim i partijskim zastavama i zastavama Narodne omladine Jugoslavije. U ime desetine hiljada mladića i djevojaka, koji se sada nalaze na trasi Autoputa, Kongrese je pozdravio Marko Tomić, zamjenik komandanta Glavnog štaba omladinskih radnih brigada na tom gradilištu.

Zatim je predsjedatelj Lazar Koliševski predložio slijedeći dnevni red:

1. Izvještaj Saveznog odbora;
2. Izvještaj Nadzornog odbora;
3. Referat predsjednika Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije Josipa Broza Tita

»Izgradnja socijalizma i uloga i zadaci Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije«;

4. Promjene u Statutu Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije;

5. Zaključci Petog kongresa Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije;

6. Izbor Saveznog i Nadzornog odbora SSRNJ.

Predloženi dnevni red delegati su jednoglasno usvojili.

Također je jednoglasno izabra-

na i verifikaciona komisija, koja će se sastati danas prije podne.

Učesnici Kongresa prihvatili su prijedlog radnog predsjedništva, da se izvještaji Saveznog i Nadzornog odbora ne čitaju, jer su ranije dostavljeni delegatima.

Pozdravljen dugotrajnim aplauzom, na govornicu je ponovno stupio predsjednik Socijalističkog Saveza radnog naroda Jugoslavije Josip Broz Tito, koji je podnio referat o izgradnji socijalizma i ulozi i zadacima SSRNJ.

Obrazloženje prijedloga promjena u Statutu Socijalističkog saveza

podnio je Krsto Popivoda u ime Komisije Saveznog odbora SSRNJ

Vrijeme između IV. i V. kongresa Socijalističkog saveza — istakao je na početku obrazloženja prijedloga za promjene u Statutu SSRNJ Krsto Popivoda — predstavlja jedno od najznačajnijih razdoblja u razvitku naše zemlje, u kome su postignuti značajni rezultati na svim sektorima našeg društvenog života.

Prema riječima Popivode stečena iskustva iz rada i razvika organizacija Socijalističkog saveza u razdoblju između IV. i V. kongresa, a naročito posljednjih nekoliko godina, govore o neophodnosti bitnih promjena Statuta donesenog na IV. kongresu. Polazeći od toga Savezni odbor je imenovao komisiju sa zadatkom, da V. kongres predloži potrebne promjene.

Krsto Popivoda je naglasio, da uvodni dio Statuta sadrži programske ciljeve Socijalističkog saveza i da će i ubuduće služiti kao idejni putokaz u našoj daljnjoj borbi za razvitak socijalističkih i društvenih odnosa.

On je zatim ukazao na neke važnije promjene u Statutu.

Polazeći od toga, — rekao je on, — da je Socijalistički savez bitan — sastavni dio čitavog sistema društvenog samoupravljanja, član prvi Prijedloga statuta proklamira pravo svakog građanina naše zemlje, koji ima opće biračko pravo i prihvaća programske ciljeve i Statut Socijalističkog saveza da postane njegov član, kad se upiše u jednu od njegovih organizacija. Ranijim Statutom međutim, o prijemu u članstvo Socijalističkog saveza odlučivalo se na sastanku osnovne organizacije.

Isto tako, dok se po ranijem Statutu aktivnost svakog člana mjerila samo po radu u jednoj od osnovnih organizacija, Prijedlog statuta polazi od toga, da se dosad razvijala i da će se ubuduće razvijati vrlo bogata i raznovrsna društveno politička aktivnost članova Socijalističkog saveza i ostalih građana, koja ne će sva biti obuhvaćena organizacionim formama SSRNJ. Prema tome, pod društveno - političkom aktivnošću članova smatrat će se njihova cjelokupna aktivnost ne samo u Socijalističkom savezu, nego i u organima društvenog samoupravljanja, društvenim organizacijama i td.

U obrazloženju Popivode rad velikog broja društvenih organizacija ocijenjen je kao vrlo koristan i naglašeno je, da će one nesumnjivo i ubuduće igrati vrlo značajnu ulogu.

Međutim, s obzirom na karakter Socijalističkog saveza komisija je stala na stanovište, da kao kolektivni članovi u SSRNJ ostaju samo masovne društveno političke organizacije, čija aktivnost ima pretežno društveno politički karakter, kao što su: Savez sindikata, Narodna omladina, Savez ženskih društava i Savez boraca.

Međutim, nastavio je Popivoda, da bi se osigurala i daljnja korisna i potrebna suradnja sa svim ostalim društvenim organizacijama, društvima i društvenim ustanovama, član sedmi Prijedloga predviđa suradnju Socijalističkog saveza s njima u ostvarivanju zadatka izgradnje socijalizma.

Krsto Popivoda je podvukao, da Prijedlog Statuta poklanja posebnu pažnju organizaciji So-

cijalističkog saveza u općini, jer je u razviku mehanizma socijalističke demokratije komuna postala osnovna društvena ekonomska zajednica i najizrazitiji oblik samoupravljanja na teritorijalnoj osnovi.

Prijedlog statuta predviđa, da osnovu SSRNJ čini organizacija u općini, a ne — kako je to regulirano u ranijem Statutu, — osnovna organizacija Socijalističkog saveza.

Članstvo u organizaciji Socijalističkog saveza u općini organizira se prema Prijedlogu statuta, u mjesnim organizacijama Socijalističkog saveza.

Krsto Popivoda je dodao, da se u Prijedlogu statuta pošlo od stvaranja mjesnih organizacija Socijalističkog saveza u gradskom i industrijskom naselju, na selu, odnosno na području stambene zajednice i mjesnog odbora gdje postoje i drugi organi društvenog upravljanja.

U ovakvim organizacijama članovi Socijalističkog saveza i ostali građani moći će šire i aktivnije da rade i učestvuju u rješavanju najvažnijih pitanja iz života komune i njihova područja.

Mjesne organizacije, koje obuhvaćaju velik teritorij i imaju velik broj članova, mogu formi-

Stečena iskustva iz rada i razvika organizacija SSRNJ između dva Kongresa govore o neophodnosti promjena

ratu podružnice na područjima svoje teritorije.

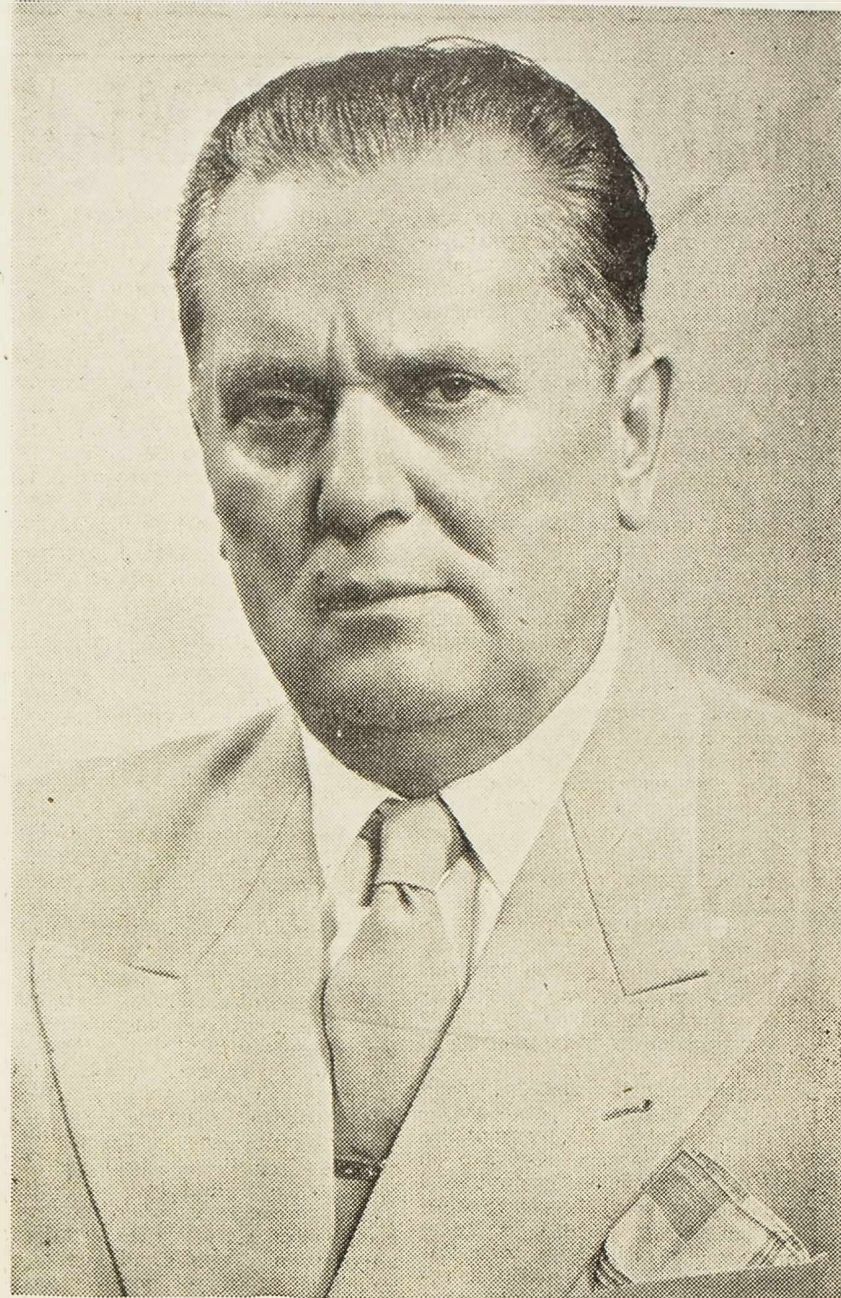
Elastična organizacija — podvukao je on — omogućit će, da u njoj nađu mjesta svi građani, koji žele da učestvuju u društveno političkom radu, i to prema svom interesu, sklonostima i potrebama.

U radu rukovodećih organa Socijalističkog saveza, od općine do Saveznog odbora — nastavio je Popivoda — predviđa se formiranje izvršnih odbora umjesto predsjedništava.

U sastavu rukovodstava novost predstavlja izbor potpredsjednika i blagajnika. Kod glavnih i Saveznog odbora predviđa se, pored pomoćnih tijela, i formiranje sekretarijata, koji bi bili sastavljeni od članova izvršnog odbora i drugih članova glavnih — odnosno Saveznog odbora.

Prijedlogom statuta izmijenjeni su i rokovi konferencija, kongresa. Predviđeno je, da se izborne konferencije mjesne organizacije, općine i kotara održavaju jedamput u dvije godine; oblasna i pokrajinska konferencija i republički kongresi jedamput u četiri godine, a kongres Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije jedamput u pet godina.

Prijedlogom statuta izmijenjeni su i rokovi konferencija, kongresa. Predviđeno je, da se izborne konferencije mjesne organizacije, općine i kotara održavaju jedamput u dvije godine; oblasna i pokrajinska konferencija i republički kongresi jedamput u četiri godine, a kongres Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije jedamput u pet godina.

Predsjednik Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije Josip Broz Tito.

Godišnja skupština Udruženja poduzeća obojenih metala FNRJ

Značajna afirmacija na polju proizvodnje

U Šibeniku je 13. o. mj. održana VI. redovna godišnja skupština Udruženja poduzeća obojenih metala Jugoslavije, kojoj su, pored 50 delegata i oko 80 predavnik jugoslavenskih poduzeća, prisustvovali predsjednik NO kotara Božo Radić, potpredsjednik NO-a općine Nikola Čačić i član Centralnog odbora sindikata metalurga, kemičara i rudara tjeperan Vuglek. Opširan izvještaj uručen je ranije svim delegatima. Kraći referat o radu udruženja podnio je predsjednik U-

druženja Mirko Rončević. Nakon diskusije izvršen je izbor novog upravnog odbora i delegata za skupštinu Savezne industrijske komore. Za predsjednika je ponovno izabran Mirko Rončević, direktor TLM »Boris Kidrič«, a za tajnika Stevo Bojović.

Protekli period, istaknuto je u referatu, predstavljao je značajni korak u dostignućima i afirmaciji ovog Udruženja na polju proizvodnje obojene metalurgije. Stvorena je čvrsta osnova za jedan dinamičniji razvoj ubuduće,

Ipak treba istaknuti da je na potpunije izvršenje proizvodnih zadataka umogome utjecao nedostatak tvorničke aluminijske potrebnosti električne energije, kao i nedovoljna i nepravovremena oprema sirovinama. Među značajnije rezultate svakako se ubraja izvoz, koji je lanjske godine premašen za oko 300 milijuna deviznih dinara u odnosu na 1958. godinu. Ali, s druge strane naglašeno je, da je potrebno uvoziti aluminijske sve dotle, dok se potpuno ne završe započeti objekti u

našoj zemlji: u Majdanpeku za proizvodnju elektrolitnog bakra i u Kidričevu za proizvodnju sirovog aluminija. Velikom brigom ovog Udruženja u protekloj godini s uspjehom su rješavani problemi o kojima je zavisio daljni napredak proizvodnje i podizanje tehnološkog procesa. U tu svrhu osnovani su instituti i projektantske organizacije. Prilična pažnja posvećena je problemima kadra i uvođenju stimulativnijih oblika u proizvodnji. U referatu

Šibenik: Obala

(Nastavak na 2. strani)

OVIH DANA U ZEMLJI

Pažnja naše javnosti usmjerena je na ono što se upravo ovih dana zbiva u dvoranama Doma sindikata u Beogradu, gdje se održava V. kongres SSRN Jugoslavije.

Preko 1.600 delegata, brojni gosti, među kojima i predstavnici većeg broja drugih zemalja, raspravljaju o aktivnosti te naše najmasovnije političke organizacije koja ima preko 6 milijuna članova. A sedmogodišnje razdoblje između dva Kongresa neobično je bogato događajima u razvoju našeg društvenog života; od razvoja konunalnog sistema, jačanja radničkog i društvenog samoupravljanja i razvoja svih drugih područja našeg života, pa do veoma intenzivnog privrednog razvoja. Stoga se s pravom očekuje veoma plodan rad Kongresa i usvajanje značajnih smjernica za naš daljni društveni razvoj.

I prisutnost brojnih delegacija iz drugih zemalja urodit će željenim plodom. Bit će to prilika za učvršćivanje još svestranije i konstruktivnije međusobne suradnje i za razmjenu mišljenja, a time i za daljnju afirmaciju našeg Saveza u redovima naprednih pokreta u svijetu.

Najznačajniji događaj ovih dana u Hrvatskoj predstavljalo je svakako II. ovogodišnje zasjedanje Sabora. Kao što je poznato, Sabor je razmotrio i usvojio izvještaj Izvršnog vijeća za prošlu godinu, o kome smo već pisali. Osim toga Sabor je usvojio pet novih zakona. To je Zakon o zaštiti spomenika kulture, Zakon o zaštiti prirode, Zakon o umjetnom osjemenjivanju krava i ovaca, zatim Zakon o dopunama Zakona o prekršajima i Zakon o području općina i kotara.

Značajno je, što se Zakonom o zaštiti spomenika kulture u kojima je naša Republika neobično bogata — regulira i društveno upravljanje i u toj oblasti. Usto se predviđa i stanovit decentralizacija te službe, jer se prema novom zakonu mogu osnivati zavodi za za-

štiti kulture u kotarima i općinama.

Zakon o umjetnom osjemenjivanju krava i ovaca podnjet će se reguliranju već postojeće prakse. Naime, dosad je već u našoj Republici umjetno osjemenjeno 400.000 krava i dobiveno 350.000 veoma kvalitetne teladi. Zato se i od primjene tog Zakona očekuju krunjeni rezultati u unapređenju stočarstva, koji se nalazi u prvom planu u poljoprivredi.

Zdravstvena zaštita i organizacija zdravstvene službe bile su jedna od glavnih tema projekta sedmice. O tome se raspravljalo na jednom savjetovanju u Saveznom zavodu za narodno zdravlje. Priprema se nekoliko novih zakonskih propisa iz te oblasti, u prvom redu nacrt saveznog zakona o zdravstvenoj zaštiti. Tim će zakonom, kako se predviđa, biti regulirana osnovna prava i obveze građana na području zdravstva, koja će biti jednaka za čitavu zemlju i za sve građane. Sve drugo regulirat će se republičkim propisima. Osnovna načela u novim zakonskim propisima bit će slobodan izbor liječnika i zdravstvene ustanove, zatim samostalnost u financiranju te službe, nezavisnost položaja liječnika i drugih zdravstvenih radnika i jedinstvo preventivne i kurativne službe. Nastoji se stimulirati i zainteresirati komune za brži razvoj zdravstva na njihovim područjima, iako će se i dalje zdravstvene akcije od općeg značenja vršiti uz pomoć zajednice.

Konačno, neposredno poslije završetka zasjedanja Savezne narodne skupštine, sastao se odbor za privredne organizacije Saveznog vijeća proizvođača. Odbor je razmotrio neke probleme udruživanja u privredi, koji su u posljednje vrijeme osobito aktuelni. Pritom je posebno istaknuta potreba suradnje udruženja i komora s vijećima proizvođača NO-a i učvršćivanje veza između stručnih udruženja i radničkih savjeta.

Pred donošenjem Društvenog plana šibenske općine Porast proizvodnje

U 1959. godini ostvaren je visoki porast privredne aktivnosti, pa je u vezi s tim društveni bruto proizvod porastao za 22,8 posto, a narodni dohodak za 19,3 posto u odnosu na prethodnu godinu. Visoka stopa porasta društvenog bruto produkta i narodnog dohotka u posljednje dvije godine omogućava da se već u ovoj godini može predviđati i premašanje perspektivnim planom predviđenog bruto produkta za 1961. godinu i to za 12,35 posto, a narodnog dohotka za 7 posto.

Na ukupnu stopu porasta društvenog bruto produkta općine najviše su utjecali rezultati postignuti u prošloj godini na području saobraćaja, građevinarstva, trgovine i zanatstva. U oblasti industrije, u kojoj je bruto produkt u 1959. godini sačinjavao 76,1 posto ukupno ostvarenog bruto produkta na općini, predviđa se da će se u ovoj godini također premašiti po vrijednosti planirani obim proizvodnje za period do 1961. godine.

Činjenica je da i u osnovnoj industriji šibenskog bazena postoje još uvijek neiskorištene proizvodne rezerve, a isto tako i u ostalim granama privrede. Poduzeće Luka i skladišta je radi dosadašnjeg pomanjkanja mehanizacije i skladišta bilo najvećim dijelom upućeno na rasute terete i u vezi toga nisku rentabilnost. Građevinska poduzeća uslijed slabe opreme mehanizacijom i danas rade pod teškim uvjetima i u poslovanju stoje negdje na granici rentabiliteta. Postoje, međutim, u mnogim poduzećima pozitivne tendencije, a i praksa, koja ide na likvidaciju takvog zaostajanja.

Prema prijedlogu Društvenog plana šibenske općine, za 1960. godinu o kome će se slijedećih dana raspravljati na zborovima birača. Društveni bruto proizvod u 1960. godini iznositi će 26 milijarda 58.302.000 dinara što je za 26,8 posto više od realiziranog u prošloj godini. Do najznačajnijeg porasta bruto produkta dolazi kod poduzeća obojene metalurgije i to za 20,8 posto. U TLM »Boris Kidrič« je u prošloj godini proizvedeno 11.733 tone valjanih i vučenih proizvoda, a ove godine se predviđa proizvodnja od 14.000 tona proizvoda. Do osjetnog povećanja doći će i kod Tvornice elektroda i ferolegura od 14.973 tone u 1959. godini na 19.470 tona u ovoj godini. I Tvornica glinice i aluminijuma Lozovac povećati će svoju proizvodnju glinice od 4.100 tona u prošloj godini na 5.000 tona u ovoj godini, a proizvodnju aluminijumskih legura od 3.058 tona u prošloj godini na 4.200 tona u ovoj godini. Do sličnih povećanja doći će i u ostalim granama industrije.

Povoljan razvoj industrijske proizvodnje pozitivno će utjecati na povećanje obima i vrijednosti izvoza. Predviđa se da će vrijednost izvoza u deviznim dinarima u ovoj godini iznositi 4 milijarde 487.523.000, što je u odnosu na 1959. godinu više za 33,3 posto.

Značajna su i investicijska ulaganja, koja se predviđaju u ovoj godini. Od 1957. do 1959. godine u industriji je uloženo 2 milijarde 830.371.000 dinara, što u odnosu na perspektivni plan do 1961. godine iznosi svega 45 posto. Ovo znači da je za ostvarenje postavljenog plana potrebno još investirati 59,5 posto.

U poljoprivredi se u ovoj godini predviđa investirati 5 milijuna dinara i to na osnivanje ekonomije povrća za potrebe grada.

Obim građevinskih radova je prošle godine u odnosu na 1958. godinu porastao za 15 posto. Planom za 1960. godinu je predviđeno da će relativno ostvarenju prošle godine, taj obim u 1960. godini porasti za daljnjih 61,4 posto. Ovo je omogućeno intenzivnom stambenom izgradnjom, pa će na osnovu toga postavljeni zadaci u planu za 1961. godinu biti u ovoj godini premašeni za 82,95 posto. Investicije predviđene perspektivnim planom do 1961. godine u građevinarstvu su do konca prošle godine realizirane sa 65,9 posto. U 1960. godini prema već razrađenom elaboratu investirati će se još oko 160 milijuna dinara uglavnom u nabavu opreme.

Na području saobraćaja došlo je u prošloj godini do porasta usluga za 25 posto u odnosu na prethodnu godinu. U 1960. godini na ovom sektoru očekuje se značajan porast od 137,9 posto uslijed povećanog saobraćaja parka novosnovanog poduzeća »Slobodna plovidba« i uslijed nabavke 4 nova broda željezne konstrukcije kod poduzeća »Dalmatinska plovidba«.

Investicije u saobraćaju u trogodišnjem periodu iznosile su 1.876.596.000 dinara ili 62,9 posto od perspektivnog plana. Predviđa se da će se u ovoj grani tokom 1960. godine investirati 1 milijardu 490.840.000 dinara. Značno je porastao i promet roba u trgovini na malo i veliko. U 1960. godini na ovom području predviđa se investirati 120 milijuna dinara i to uglavnom na izgradnju klaonice i konzumne mljekare.

U prošloj godini je obim ugostiteljskih usluga u odnosu na 1959. godinu povećan za 23,7 posto, a u ovoj godini predviđa se daljnji porast za 5,15 posto. Do povećanja broja noćenja došlo je uglavnom zbog šireg korištenja kapaciteta u kućnoj radinosti, Razvoju turističke privrede u većoj mjeri omogućit će izgradnja hotela u Šibeniku i ako s tim ni izdaleka ne će biti riješeni problemi ovog područja. Ovdje su potrebna daljna ulaganja kako bi se bolje i potpunije mogli iskoristiti prirodni i drugi uvjeti ove grane privrede. U 1960. godini na ovom području predviđa se investirati još 89 milijuna dinara, čime će se realizirati postavke perspektivnog plana do 1961. godine.

Perspektivni plan bit će u ovoj godini premašeni i na području zanatstva i to u bruto produktu za 32 posto, a u narodnom dohotku za 68 posto.

Društveni plan općine Šibenik za 1960. godinu među svoje osnovne ciljeve postavlja povećanje obujma proizvodnje na svim sektorima privrede tako da se već u ovoj godini ostvare društveni produkt i narodni dohodak predviđeni u perspektivnom planu do 1961. godine. Realizacija ovih postavki uz investicijska ulaganja moguće je uz povećanu produktivnost rada i iskorištenje postojećih rezervi proizvodnih kapaciteta. Tome je mnogo doprinijeti potpunije uvođenje stimulativnih načina nagrađivanja i pojačane briga o stručnom obrazovanju kadrova.

Povećanje proizvodnje dovest će nužno do povećanja osobnih primanja i potrošnje stanovništva. Očekuje se da će povećanje minimalnih plaća u privredi u ovoj godini iznositi 9,8 posto, a porast realnog obujma osobne stanovništva 3,8 posto. Promjene u okviru stambenog sistema omogućit će postepeno rješavanje problema stambenog prostora i vođenje bolje politike stambene izgradnje, kao i bolje održavanje postojećeg stambenog fonda.

U ovoj godini predviđa se po-

boljšanje elektrifikacije naselja novim ulaganjima na trafostanicama i razvodne mreže. Osim toga, posebna pažnja bit će posvećena razvoju stručnog školstva, internata i ulaganjima u opremu zdravstvenih ustanova.

Potrebna nastojanja bit će usmjerena na osnivanje jeftinih uslužnih servisa pri stambenim zajednicama, kao i osnivanju vodoinstalaterskih, elektroinstalaterskih i drugih zanatskih poduzeća, deficitarnih u privredi komune. (T. D.)

Dan željezničara svečano proslavljen u Kninu

u znaku velikih radnih pobjeda

Preko 1500 željezničara na kninskom čvoru i obližnjim stanicama, među kojima i specijalisti za generalni remont pruge ZTP Zagreb i ZTP-a Sarajevo, koji se sada nalaze na ovom području, svečano su 15. aprila proslavili Dan željezničara.

Brojne zastave na staničnim objektima i zelenilom okićene lokomotive podsjećale su građane i putnike na borbu željezničara i brođara Jugoslavije unazad 40 godina i žrtve koje su tada pale.

U Domu JNA održana je svečana akademija, poslije koje su članovi Narodnog kazališta iz Zadra izveli dramu »Magle« Nedima Omerbegovića. Slijedeće večeri, 16. o. nj. u prostorijama Doma JNA kninski željezničari priredili su veoma uspješnu drugarsku zabavu.

Ovogodišnja jubilarna proslava Dana željezničara pritekla je u Kninu u znaku zapaženih radnih uspjeha kninskih željezničara, izgradnje čvora, pruge Knin-Zadar, dizelacije saobraćaja kao i kapitalnog remonta pruge na potezu Split - Knin - Martin Brod.

Od male kninske prolazne sta-

nice koja je imala 7 kolosijeka od 1955. g. izgrađuje se veliko željezničko čvorište sa 50 kolosijeka i 90 skretnica, i na njemu najmoderniji uređaji za snabdijevanje dizel - lokomotiva gorivom i mazivom. Na izgradnji kninskog čvorišta, koji će djelovati u pet pravaca prema Splitu, Šibeniku, Ogulinu, Bihacu i Zadru utrošeno je do sada 1 milijardu i 500 milijuna dinara, a do njegovog potpunog završetka trebat će utrošiti ukupno blizu 3 milijarde dinara.

Uporedo s izgradnjom čvora vrši se rekonstrukcija pruga i zamjena parnih lokomotiva sa snaznim dizel - lokomotivama. Njihovim uvođenjem u saobraćaj na dijelu pruge Split - Knin - Martin Brod, povećat će se propusna moć pruge od sadašnjih 4,8 milijuna brutto tona godišnje, na 13,7 milijuna brutto tona.

U koliko se izvedu predviđeni ovogodišnji planirani radovi na kninskom čvoru, već iduće 1961. godine bit će moguće pristupiti i kapitalnog remonta pruge na zgradi u Kninu za čiju izgradnju će se potrošiti oko 100 milijuna dinara.

u ogledalu

„Miroljubivi“ Sudetski Nijemci

U Minhenu je prije nekoliko dana opet progovorio ekspanzionistički - militaristički duh nekih Nijemaca. Održana je takozvana Nacionalna skupština Sudetskih Nijemaca. Konferenciji je prisustvovao i ministar transporta u Adenauerovoj vladi Hans Zebom. On je rekao, da Sudetski Nijemci ne nose u sebi opasnost od rata, jer isključuju upotrebu sile.

No Hans Zebom, koji se trudi, da dokaže, kako ta organizacija ne nosi opasnost od rata, zacijelo zaboravlja, da je upravo prije mjesec dana on lično dao izjavu, u kojoj traži od Sudetskih Nijemaca, da preuzmu vodstvo u »iskorjenjivanju boljševizma ne samo u Čehoslovačkoj već i u cijeloj Evropi«. Bilo bi interesantno čuti Zeboma, kako izvršiti to »iskorjenjivanje«. Možda onim istim »miroljubivim« sredstvima, kojima se služio Hitler. No o sredstvima koje bi on htio upotrebiti, nema nikakve sumnje. Danas se sudi jednom Oberlanderu, a takvih Oberlandera ima više u Adenauerovu kabinetu.

Kad gori pod nogama

Generalisimus Rafael Trujillo, diktator Dominikanske Republike, dao je nedavno izjavu, koja je nemalo iznenadila neke političke promatrače. On je podnio ostavku na mjesto predsjednika takozvane Dominikanske partije (jedine političke grupacije u zemlji) uz obrazloženje: ovo bi stvorilo povoljne uvjete za novo okupljanje političkih tendencija, koje bi mogle na-

stupiti na slijedećim izborima s različitim programima.

Ovim riječima »svemoćni« diktator hoće kazati, kako ima namjeru, da otvori vrata za formiranje različitih partija. Doduše, taj korak, što pokazuje da se Trujillo nakon nedavnih pobuna ne osjeća ni najmanje ugodno, nosi u sebi poznatu demagošku opasnost. Diktatori obično napuštaju vodstvo u strankama, da bi imali slobodnije ruke za svoje akcije. A kad bi Trujillo zaista želio demokratizaciju zemlje, zašto onda ne bi dozvolio rad onim političkim grupacijama koje već postoje, ali se nalaze u izgnanstvu. Trujillo dakako ne želi takvu demokratizaciju i za to o tim pitanjima jednostavno šuti.

Specijalni tim

Događaji u Južnoafričkoj unijeli su reakciju svjetske javnosti imajući uz ostalo i jednu specifičnu posljedicu. Rasisti s boje putovati u inozemstvo strahujući od revolta naroda. Južnoafričke vlasti tražile su specijalne garancije od Britanije kako život premijera Verwoerda da ne bi bio doveden u opasnost za njegova boravka u Londonu, kada bude prisustvovao konferenciji Britanske zajednice naroda.

Odgovor je stigao direktno iz Skotland Jarda. Premijer Južnoafričke Unije bit će dobar čuvan. Njemu će se dodijeliti »specijalni tim« agenata te policije. Dvanaest policajaca brnut će se o njegovoj sigurnosti. Inače nije uobičajeno, da se posjet stranih ličnosti traži više od šest policajaca. Ali što se može, u strahu su velike čiji.

I.K.

Sastanak Općinskog komiteta SK Šibenik

Velike mogućnosti ideološkog obrazovanja

Općinski komitet SK Šibenik, nedavno je raspravljao o programu rada na ideološko političkom odgoju članstva i tom prilikom usvojio postavke, koje pružaju široke i raznolike mogućnosti djelovanja.

Za razliku od ranijih orijentacionih programa za rad na ovom području u osnovnim organizacijama, ovogodišnji program se razlikuje i po bogatstvu tema i raznovrsnosti oblika izučavanja. Prema onome što je ovom prilikom zaključeno, komunisti članovi pojedinih osnovnih organizacija mogu prema svojim sklonostima i stupnju razvoja svoje političke i kulturne svijesti odabrati rad na ideološko političkom odgoju u jednoj od mnogih postojećih institucija, što ne isključuje mogućnost da i osnovne organizacije SK obrađuju pojedine teme obavezne za svoje članstvo.

Donošenje ovakvih zaključaka pored drugih subjektivnih i objektivnih faktora uslovlja je i činjenica da danas u gradu, poduzećima i nekim selima postoje razni oblici ideološkog i političkog rada. U gradu rade Politička škola Kotarskog komiteta SK, Centara za obrazovanje rukovodećeg omladinskog kadra pri Kotarskom komitetu omladine, Marksistički klub, političke tribine u gradu, poduzećima i selima, marksistički kružnici u školama, Tribina mladih. Srijedom u sedam, Narodno sveučilište, Radničko sveučilište i drugi. Orijentaciju na ovakav rad dala je nedavno održana Općinska konferencija SK i ona se već uspješno sprovodi u djelo.

Više brige ubuduće trebalo bi, prema zaključku s ove sjednice posvetiti radu političkih tribina u privrednim organizacijama i selima, pa je rečeno, da bi tribine, kao stalna forma rada na obrazovanju ne samo članstva, trebale imati odbore od 3 - 5 lica, koje bi se bavili organizacijom predavanja i drugih poslova oko toga. Osim toga poželjno je da predavanjima i diskusijama, naročito u marksističkim kružnici-

ma srednjih škola češće prisustvuju članovi općinskog komiteta SK, kao i drugi stariji društveno politički aktivisti.

Analizirajući rad prošle godine podvučeno je, da su relativno dobri rezultati postignuti u Političkoj školi pri Kotarskom komitetu SK u Šibeniku. Pokazala se potreba traženja mogućnosti proširenja kapaciteta ove škole. Stanovita iskustva izučena su i iz dvogodišnjeg djelovanja Centra za izobrazbu rukovodećih omladinskih kadrova, pa će se posvećujući više na jesen ići na formiranje dva odjeljenja svake klase slušača.

Usvojeni orijentacioni program rada na ideološko - političkom odgoju bit će dostavljen svima osnovnim organizacijama SK.

T.

(Nastavak sa 1. strane)

je dotaknuto i pitanje perspektivnog programa razvoja obojenih metala, koje zahvata razdoblje od 1960. do 1960. godine. U tom periodu predviđa se snažan porast cjelokupne proizvodnje, što će biti uvjetovano povećanim sirovinim mogućnostima u razvoju obojene metalurgije. Najveće povećanje predviđa se u proizvodnji aluminija i bakra. Indeks ukupne proizvodnje od 122 u 1961. dostići će nivo od 724 u 1980. godini.

U diskusiji je bilo riječi o mnogim problemima iz oblasti obojene metalurgije. U prvom redu o osiguranom snabdijevanju tvorničkih postrojenja električnom energijom, o čijoj dobavi ne zavisi samo proizvodnja već i kvaliteta. U posljednjem kvartalu prošle godine pričinjeni su osjetni gubici aluminijskoj industriji baš zbog pomanjkanja električne energije. Što se tiče kadrovskih problema podvučeno je, da su dosadašnji centri za obrazovanje radnika više orijentirani na određene privredne organizacije. Stoga bi trebalo, kako je ovdje predložio jedan od diskutativaca, razmotriti mogućnost udruživanja

Skupština Udruženja obojenih metala

Značajna afirmacija

nja sredstava radi formiranja jedinstvenog centra za obučavanje kadrova. Nadalje je ukazano na potrebu sigurnijeg snabdijevanja sirovinama posebno kapaciteta preradačke industrije, jer već danas jedna naša tvornica može »prgutati« cjelokupnu domaću godišnju proizvodnju aluminija. To je danas veoma akutan problem, o kojem će Udruženje trebati itekako voditi brige. Govorilo se također i o mogućnostima istraživanja antimona, što je uvjetovano sa financijskim sredstvima, zatim o zapostavljanju tzv. sekundarnog materijala u proizvodnji obojenih metala, kao i o nekim organizacionim problemima ovog Udruženja.

Predstavnik Centralnog odbora sindikata S. Vuglek je kazao, da će novi upravni odbor s obzirom na različiti karakter proizvodnje

trebati pronaći najpogodnije rješenje u izobrazbi kadrova. Dalje je rekao da priličan broj organizacija nije još uveo novi način nagrađivanja. Posebno je ukazao na činjenicu da organi upravljanja u privrednim organizacijama malo znaju o ulozi i značenju ovog Udruženja. To posebno dolazi do izražaja kad je u pitanju dodjela sredstava za potrebe ovog Udruženja, a isto tako to se očitovalo i na godišnjim skupštinama sindikalnih organizacija, te na konferencijama SK.

Nakon završetka rada skupštine delegati i gosti posjetili su neke objekte aluminijске industrije i slapove Krke. Navečer je u prostorijama Društvenog doma predsjednik NO-a šibenske općine Petar Rončević priredio prijem za učesnike skupštine i uzvanike.

Sličice sa Kninskog čvora S jednog sindikalnog sastanka

Ipak je to bila neke vrste prelomna i historijska skupština. Taj prvi zajednički sastanak sindikalnog skupa članova kolektiva ložionice i Dizel-depoea u Kninu. Jer tko je lanišne godine pratio rad godišnje konferencije sindikalne podružnice kninske ložionice, mogao je zapaziti, kako je sve to potjecalo u znaku parne vuče i s tim u vezi bilo prožeto svim onim pratećim problemima koji su se odavno vukli. Istina lanišne godine i u uslovima izgradnje čvora, sve jačeg saobraćaja, sve brojnijih tekućih opravki lokomotiva, ugljarenja, mazanja i snabdijevanja pijeskom i vodom, a sve u pretijesnom prostoru i maloj ložionici, kroz koju se dnevno izmjenjivalo po stotinu lokomotiva.

Ove godine na ovom skupu bilo je drugačije, mnogo drugačije, jer kao što su na jednim tračnicama stajale pod parom mašine, čije vrijeme, eto izmiče, na drugom kolosijeku na kojem je izvršen generalni remont, ponosno su krstarile zelene dizel-elektrolokomotive, tako su i ovdje, u dvorani, zajedno, po prvi put sjedili »dizelaši« pored onih što još rukuju parnim strojevima.

Novo i staro, jedno pokraj drugoga. Novo koje već tuznji našim drugama i stari strojevi koji čekaju smjenu, a ljudstvu će se omogućiti da se preorientira, oспособi i prilagodi novome.

Mi smo ponosni

— Nova dragocjena sredstva su dobivena, reče netko.

— ... ali ne zamjerite, da nije bilo parnih lokomotiva, koje su doprinijele, da se smognu sredstva, ne bi bilo ni ovih novih dizelica. Zato smo mi ponosni što se naš saobraćaj modernizira, dopunio je netko drugi.

Razlike ne smije biti

Jedan mladi radnik iz stare ložionice postavio je pitanje:

— Zašto i za nas sambe, a nije nas veliki broj, ne bi bilo mjesta u novom konačištu, gdje se plaća samo 600 dinara, dok privatno u gradu za sobu treba odvojiti pozamašnu svotu.

Mladiću je odgovoreno, da se na tome radi, pogotovu kad bude izgrađena nova montažna zgrada sa novih 66 ležaja u komforinim prostorijama.

— Uostalom razlike ne smije biti, jer kroz kratko vrijeme svi ćemo pripadati dizel-vuču. Treba

Nestat će stare ložionice

Radi mjera sigurnosti i drugih razloga kroz najkraće vrijeme nestat će sa sadašnjeg prostora stare ložionice, sagrađene pred 72 godine za potrebe ondašnjeg minijaturnog saobraćaja i nedaleko njenog depoea ugljena. Sve se to prebacuje s onu stranu Gojnjače, nedaleko nove teretne stanice. Ostat će samo Dizel-depo, a na očičenom prostoru postaviti će se novi kolosijeci.

To je tek prethodnica

Dolaskom dizel - lokomotiva na kninski čvor su došli i novi ljudi, koji su zbog izvanrednog zadatka morali »ostaviti« svoje djevojke, obitelji i velike gradove, da bi pomogli zajednici, da se nova osnovna sredstva isprobaju i puste u redovni saobraćaj.

To je tek prethodnica. Za njima će doći još dosta drugih samih ili sa obiteljima, za koje se gradi potreban stambeni prostor, jer parna vuča će postepeno savim nestati.

To je, kao da je Knin dobio neku novu tvornicu sa 500 - 600 radnika. Zato i komuna sa svoje strane treba da na vrijeme poduzme mnogo pripremnih akcija za prihvat novog stanovništva. Zato je već možda vrijeme, da se počne pomišljati na osnivanje najpotrebnijih servisa za pranje i glačanje rublja (što samce naročito interesira), objekata društvene prehrane, prostorija za pedagoški rad s djecom predškolskog uzrasta, dječjih igrališta i t.d.

Rad na dva kolosijeka

Poslije naporene službe, kažu ljudi s kninskog čvora, treba da razvijemo društveni život, kulturno - prosvjetni, sportski i zabavni.

Mного je važan rad na ovom drugom kolosijeku, jer kroz te forme postoje najbolje mogućnosti za upoznavanje i zbližavanje članova svih željezničkih kolektiva. Kninski čvor bi u tome trebalo prednjačiti. (m)

Prvomajjska proslava u Oklaju

Utvrđen je program centralne prvomajjske proslave naroda četiri susjedne općine: kninske, drniške, kistanjske i oklajske, koja će se 1. maja održati u Oklaju, općinskom centru ove komune.

Do početka velikog prvomajjskog mitinga na kome će govoriti istaknuti politički radnici, omladina ove četiri općine sudjelovat će u međuopćinskom atletskom natjecanju i drugim sportskim igrama. Također će se održati biciklistička trka od Oklaja do Osmanovca i natrag na stazi dužoj 12 km. Zatim će članovi DVK iz Knina i Drniša izvesti

propagandnu vježbu na općinskoj zgradi. Poslije podne, po završetku mitinga društva »Partizan« iz Knina i Drniša priredit će javni nastup.

Predviđeno je i odigravanje nogometnih utakmica, u predigri između omladine Kistanje i Oklaja, a u glavnoj utakmici između Drniša i Knina. Uveče u Zadržnom domu bit će izveden kulturni program, a poslije toga narodno veselje.

Na prvomajjskoj proslavi u Oklaju nastupit će, vojna glazba iz Knina i narodna glazba iz Drniša. (m)

Svečana podjela spomenica „Sutjeska“ u Kninu

U nedjelju 24. ovog mjeseca u Kninu će se izvršiti svečana podjela spomenica »Sutjeska« 79-torici učesnika borbe na Sutjeski, kojima ođaje priznanje u ime naroda Jugoslavije drug Tito.

Narod kninske krajine dao je veliki doprinos Domovini i Revoluciji u toku Narodnooslobodilačkog rata, jer je na Sutjeski učestvovalo 428 boraca od kojih je poginulo 238, a preživjelo 190.

Priredba Muzičke škole

Učenci Niže muzičke škole u Drnišu priredili su prošlog ponedjeljka internu muzičku produkciju za svoje roditelje. U jednostavnoj priredbi učestvovali su daci sviju odsjeka i godišta, pa su se u skladnom muziciranju smje njiivali mali gudači i spretni klaviristi, da se sjedine u zajedničkom nastupu mladog pjevačkog zbora. Njihov nastup potvrdio je solidan rad te muzičke ustanove u Drnišu, posvjedočio zalaganje njihovih učitelja i ohrabrio učesnike na dalje učenje i nove zadatke. (c)

Na svečanost podjele spomenica »Sutjeska«, koja će se obaviti u općinskoj vijećnici pozvani su mnogi gosti s područja kotara i općine Knin, kao i predstavnici susjednih općina Bosanskog Grahova, Srb, Vrlika, Drniš, Kistanje i Oklaj. (m)

Zaboravljen jubilej

Tiho i neprimijećeno protekla je prošlog petka 15 godina postojanja Đačkog doma u Drnišu. U petnaest plodnih godina zamjenu za izgublenu roditeljsku riječ i sigurnost rodne kuće našlo je na stotine djece palih boraca i žrtava fašističkog terora. Uvijek su pitomci Đačkog doma u Drnišu bili najbolji daci, a dom je u nekoliko navrata istican i pohvaljivan od republičkih prosvjetnih organa kao najuređenija ustanova te vrste u NR Hrvatskoj. Od prvog dana pa do danas, Đačkom se domu na čelu nalazi vrh upravnik Vid Trlaja, učitelj, koji je ovih dana za svoj dugogodišnji rad po drugi put primio zasluženo priznanje u vidu Ordena rada III. reda. (c)

Savjetovanje o poljoprivrednim školama Nove škole na području Dalmacije

Na savjetovanju predstavnika vlasti i poljoprivrednih stručnjaka iz kotara Split, Zadar, Dubrovnik, Makarska i Šibenik, koje je održano krajem prošlog tjedna u Šibeniku, raspravljeno je pitanje stručnog školstva i obrazovanje radnika u poljoprivrednoj struci. Na ovom savjetovanju je izraženo mišljenje da se na unapređenju školstva na ovom sektoru nije dosad mnogo učinilo, pa je u vezi reforme stručnog školstva predloženo da se otvore dvogodišnje i trogodišnje škole za kvalificirane radnike poljoprivredne struke i to u Konavljima, Opuzenu, Zadru, Kninu i Kaštel Lukšiću. Također je preporučeno da srednja poljoprivredna škola u Kninu i Kaštel Lukšiću prerastu u škole višeg tipa. Prema tome prijedlogu kninska bi obučavala kadrove za pitanja proizvodnje na kršu, a ona u Kaštel Lukšiću za problematiku mediteranskih kultura.

ma, Opuzenu, Zadru, Kninu i Kaštel Lukšiću. Također je preporučeno da srednja poljoprivredna škola u Kninu i Kaštel Lukšiću prerastu u škole višeg tipa. Prema tome prijedlogu kninska bi obučavala kadrove za pitanja proizvodnje na kršu, a ona u Kaštel Lukšiću za problematiku mediteranskih kultura.

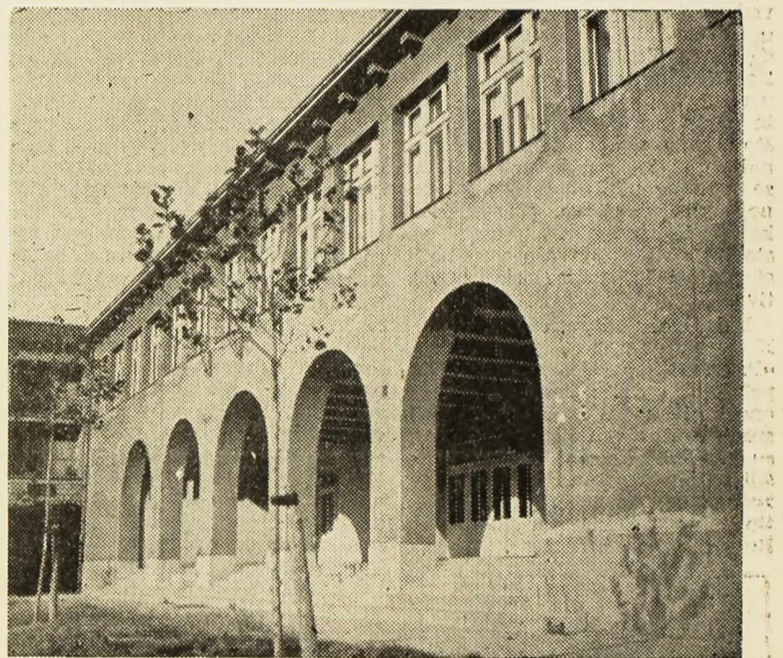
Dječji pisac Anđelka Martić među drniškim đacima

Dječji pisac Anđelka Martić, čije su odabrane stranice naše zapaženo mjesto u školskim čitankama petog i šestog razreda, a njene pripovijetke postale omiljena đačka lektira, boravila je prošlog tjedna dva dana u Drnišu i provela nekoliko sati u toplom i spontanom razgovoru s učenicima.

Književnica putuje našim krajevima sa željom da napiše jedan putopis za djecu, u kojem bi se ogledala prošlost i sadašnjost, ispričujući rječnikom male-nih. (c)

Adaptira se zgrada za Ekonomsku školu u Drnišu

Ovih su dana počeli radovi na zgradi, u kojoj su do sada radila niža odjeljenja Osnovne škole u Drnišu. Građevni servis Stambene zajednice vrši adaptaciju prostorija za potrebe nove srednje ekonomske škole, koja se otvara u novoj školskoj godini. Za radove će biti utrošeno oko 2 milijuna dinara, a pored toga nabavljen je i suvremeni inventar za razrede i kabinete. (c)

Knin

Pomorska privreda šibenskog kotara LUČKO POSLOVANJE

Usporedimo li poslijeratni promet Šibenika s onim prije rata, onda vidimo da je njegov promet gotovo u stalnom porastu osobito njegova tonaža. Povećan je i promet robe za preko 3 puta, naročito njen izvoz. Usporedimo li veličinu ovog prometa u 1957. u odnosu na 1947. godinu, onda vidimo, da se je broj brodova povećao za 67 posto, a veličina njihove tonaže za gotovo 6 puta. Ukupan promet robe povećao se je za gotovo 5 puta (od toga razvoz za 45 posto, a izvoz - uvoz za 85 posto. Promet putnika povećan je za 2 puta.

Dok je u 1957. godini Šibenik učestvovala u uvozu sa 11,1 posto, dotle je Rijeka učestvovala u uvozu sa 65,5 posto, Split sa 17,3 posto, Ploče sa 4,3 posto i Dubrovnik sa 0,5 posto. Šibenik je iste godine učestvovala u izvozu sa 19,1 posto, Rijeka i Split svaki sa 22,1 posto, Ploče sa 14,4 posto i Dubrovnik sa 7,6 posto iz čega proizlazi, da su Šibenik i Split, premda jačim uvozom, kao i Ploče i Dubrovnik s jačim izvozom, s gledišta cjelokupne naše pomorske trgovine pretežno izvozne luke, dok je jedina Rijeka pretežno uvozna luka.

Proizvodi u izvozu su: olovo, limonit, siderit, cinkovi i kromovi koncentracije, bakar, pešeni magnezit, tanin, boksit, elektrode, ferolegure, drvo i dr.

Proizvodi u uvozu su: manganova ruda, ugljen, koks i drugo.

U povećanom uvozu ugljena iz evropskih zemalja naši brodovi sve više učestvuju na račun stranih brodova iz USA. U povećanom uvozu ruda i koncentrata, žita i žitnih proizvoda iz SSSR, Indije i USA pretežno učestvuju strani brodovi na račun naših brodova. Dok je učešće naših brodova u izvozu nemetala, drva

i proizvoda metalurgije povoljno, dotle je u izvozu ruda i koncentrata ono još nedovoljno zastupljeno.

U lučko - robnom i lučko - putničkom poslovanju između Šibenika i naselja njegovog područja od važnosti je poduzeće O-BALNA PLOVIDBA »ŠIBENIK«. Ovo brodersko poduzeće u prvoj fazi svoga razvoja vršilo je većim dijelom lokalni putnički saobraćaj a manjim dijelom lokalni i međukotarski teretni saobraćaj. Brodovi ovog poduzeća po svojoj konstrukciji, tipu i brzini nisu odgovarali za prijevoz putnika, ali zbog pomanjkanja odgovarajućih putničkih plovnih jedinica moralo se i njih uključiti u putničku pomorsko - prevozničku djelatnost. Obnovom i gradnjom putničkih i putničko - teretnih plovih jedinica u sastavu »Jadrolinije« — Rijeka jedinstvenog za cijelu obalu broderskog poduzeća za putnički saobraćaj, ono je postepeno preuzimalo po svom plovnom parku i na ovom području kotarski i međukotarski prijevoz putnika morem. To je omogućilo Obalnoj plovidbi »Šibenik« da se u drugoj, sadašnjoj fazi svoga razvoja preorientira sa pasivnog prijevoza putnika na aktivni transport robe (lokalni i međukotarski). Već u 1954. god. putnički je saobraćaj ovog poduzeća iznosio samo 20 posto njegovog ukupnog saobraćaja. Kako kabotažna putnička plovidba radi isključivo za domaće potrebe, ona u prvom redu zadovoljava priobalno i otočno stanovništvo u njegovim lokalnim i regionalnim, zdravstvenim, školskim, socijalnim, privrednim, sudskim, prehrambenim i drugim potrebama tako, da zbog zadovoljavanja ovih općih

interesa, poduzeće koje vrši takvu plovidbu kao što je Obalna plovidba »Šibenik« nije u stanju da rentabilno posluje, već je primorano da živi od subvencija. Navedenom preorientacijom svog poslovanja poduzeće je uspjelo uz povećanje BRT i NRT za oko 3 puta reducirati broj putničkih mjesta, povećati nosivost tereta za gotovo 7 puta, a pogonsku snagu za preko 2 puta, što je sve povećalo i njegov proizvodni i njegov finansijski efekat poslovanja.

Ovo je poduzeće u razdoblju od 4 godine (1953/57.) povećalo svoja osnovna sredstva za gotovo 5 puta, što je imalo za posljednicu ne samo povećanje prevezenih tona tereta za gotovo 4 puta, već je ono ostvarilo i povećani bruto produkt za oko 60 posto.

U pomorsko - privrednom poslovanju šibenskog pomorskog okruga, a osobito šibenske luke i gra važnu ulogu i PODUZEĆE LUKA I SKLADIŠTA - Šibenik. Ovo poduzeće je osnovano 1952. god., sa zadatkom, da organizira, rukovodi i izvršava lučko - transportni rad u luci (ukraj, iskrcaj, pretovar raznih tereta u uvozu, izvozu i tranzitu). Ono obavlja i sve skladišne manipulacije, tehničke i komercijalne poslove, u vezi lučko - transportnog rada. Ukraj drvene građe u luci obavlja poduzeće »Sipad«, samostalni pogon — Sarajevo. Poduzeće Luka i skladišta se stara i o izgradnji, unapređenju i održavanju operativne obale kapaciteta 4 veza za prekoceanske brodove i 2 veza za brodove srednje tonaže u dužini od 645 m. Poduzeće raspolaže sa zatvorenim skladištima od 1800 m² kapaciteta od 8000 t robe; otvorenim skladišti-

ma od 45.000 m² kapaciteta od 120.000 t rudača ili 80.000 t ugljena; industrijskih kolosijeka u dužini od 3000 m sa 3 autodizalice, 9 traktora, 2 kamiona i 10 prikolica.

U poslovnoj 1955. godini poduzeće je izvršilo količinski plan sa 114 posto (387.071 prom. tona), finansijski plan sa 152 posto (255, milijuna 608.554) uz prosječno zaposlenih 416 radnika i službenika. Ostvarena dobit iznosila je u toj godini 139.311.327 Din (201 posto). Od robe iz uvoza najviše je bila zastupljena pšenica, ugljen manganova ruda i petrol-koks, a izvezenu robu sačinjavali su pretežno rudače i koncentri, zatim proizvodi metalurgije i drvo.

Unatoč toga što je poduzeće u 1957. godini snizilo vrijednost svojih osnovnih sredstava, ono je u odnosu na 1955. godinu izmanipuliralo oko 30 posto više robe i gotovo za isto toliko povećalo svoj bruto produkt.

U dosadašnjem cjelokupnom prometu luke, Poduzeće luka i skladišta zauzima sve važnije mjesto, pa je opravdano da će ono i u buduću imati sve veće učešće u lučkom robnom prometu za što je po svom kapacitetu i stručnom kadru osposobljeno. Istina, ovaj planirani promet vezan je i za poboljšanje opreme, povećanje skladišnog prostora, bolju mehanizaciju istovara i utovara, kao i za povećani kapacitet operativnog dijela obale. Lučka manipulacija robe odvijala se je do sada primitivno, koristile su se brodske dizalice, a pomanjkanje mehaničkih sredstava nadoknađivalo se je povećanim brojem manuelne radne snage. Stoga će se sve većom mehanizacijom luke i njene daljne izgradnje povećavati i njen promet robe i brodova, u kojem će prometu učešće ovog poduzeća biti sve veće.

Pretovar i špediciju robe u obalnom razvoju vrši Transportno poduzeće »Jadran«, a međunarodnu špediciju poduzeće »Transjug Šibenik« — Međunarodno otpremništvo. Ovo poduzeće od 150.000 t izmanipulirane robe u

1947. god. povećalo je svoje poslovanje na 579.845 t uz ostvarenu dobit od 33.340.621 Din (158,8 posto) u 1955. god., koju je ostvarilo pretežnim dijelom deviznim poslovanjem. Uz ovo poduzeće, špediterskim poslovanjem bavi se u ovoj luci i »Interšped« — Sarajevo. Kvalitativni i kvantitativni prijem robe vrše predstavništva »Jugoinspekta« i »Jugokontrola«. Agenturnu službu vrše filijale »Jadroagenta« Rijeka, »Jadrolinije« Rijeka, »Transjug« Šibenik i agencija Obalne plovidbe »Šibenik«. Obskrbu brodova živežnim namirnicama, kao i bunkerovanjem s ugljenom i pogonskim gorivom vrši Stovarište »Brodokomerc«-a, Rijeka, Pomorsko upravnu - službu vrši u Šibeniku Lučka kapetanija, a carinsku Carinarnica sa Carinskim odjelkom u Zadru; na području okružju Lučke ispostave u Rogoznici, Skradinu, Tijesnom i Zlari-nu. Važnu ulogu u lučko - investicionoj izgradnji ima Građevniško poduzeće »Izgradnja« Šibenik (ex »Pomorsko - građevno poduzeće« Pomgrad« Šibenik), koje je osnovano 1950. god. od prvobitne terenske grupe »Pomgrad«-a Split. Ovo poduzeće izmedu ostalog, izvodi gradnju luka; lučkih objekata i postrojenja, pomorskih svjetionika i ostalih balisažnih znakova.

Od oslobođenja Šibenik naglo mijenja svoj lik. Od nekadašnjeg agrarno - zanatskog centra on poprima sve više industrijski značaj i značaj uvožno - izvoznog emporijuma. Industrijski potencijal Šibenika je u stalnom porastu, a promet u luci u usporedbi sa prometom prije rata ne samo što se povećava, nego ni postojeći lučki kapaciteti, iako se i dalje izgrađuju ne mogu zadovoljiti potrebe, koje je Šibeniku namijenila naša vanjska trgovina. Kako Zadar još nema željezničke veze, to sav materijal za kapitalnu izgradnju, sirovine, gotova roba i drugo iz unutrašnjosti za Zadar i obratno orijentirano je preko Šibenika, u čemu njegova luka ima tranzitni značaj.

Premda gravitaciono područje šibenske luke zadire u industrijske i ostale predjele sjeverne Dalmacije, zapadne Bosne i južne Like, to zbog nedostataka lučke mehanizacije i željezničkog kapaciteta promet je iz ovog područja za naše opće interese. Obzirom na manju relaciju tih područja do Šibenika nego li do Rijeke (Lukavac za 119 km, Zenica za 77 km i dr.), kao i obzirom na niže vozarinske stavove preko Šibenika nego li preko Rijeke kod sadašnjeg stanja željezničke mreže ekonomski je opravdano da se ta roba upućuje na ovu luku. Tako prijevoz 400.000 t ugljena za Zenicu je jeftiniji preko Šibenika nego li preko riječke luke i to za oko 60 mil. Din. kod vozarinske razlike od 150 Din/tona. — Kod prijevoza 40 hiljada t betonskog željeza vozarinska razlika iznosi 27,6 milijuna Din. — Kod prijevoza 20.000 t kaustične sode iz Lukavca vozarinska razlika iznosi 1020 Din tona t.j. 20,4 mil. Ovdje nije uzeta u obzir i ušteda na teretu, koji ide obrnuto t.j. prema moru, zatim i onako već preopterećeni vozni park i sl. Naime, za 460.000 t potrebno je 30.666 željezničkih vagona (1 vagon 15 t) tih 330.666 vagona treba da pređu svaki 77 km više, što iznosi kilometarsku razliku između Rijeke i Šibenika u odnosu na Zenicu, te prema tome prevale 2.361.282 km a što podijeljeno sa dužinom relacije Šibenik - Zenica 528 km iznosi, da smo dobili 4465 vagona za tu relaciju ili 176 vlakova, uzimajući da vlak vozi 25 vagona. Kako udaljenost od Šibenika do Zenice vlakovi prevaljuju najmanje za 48 sati dobivamo, da je za tu udaljenost potrebno 7.597 sati vuče, te proizlazi kao da smo na sadašnji način posudili jednu lokomotivu sa 25 vagona, da svaki bespotrebno 316 dana i da vozi dan prevalj 265 km.

(Nastavit će se)

U borbi za veću produktivnost

Uzdizanje stručnih kadrova

ZAŠTO POSTOJE »BOLJI« I »LOŠIJI« TEHNIČARI? — ŠTO JE POKAZALA ANKETA SEKRETARIJATA ZA RAD SAVEZNOG I REPUBLICKOG IZVRŠNOG VIJEĆA U 20 PODUZEĆA HRVATSKE? — MISLJENJE DA TREBA UKINUTI MJESOVITE SKOLE UCENIKA U PRIVREDI.

Paralelno sa sve većom industrijalizacijom zemlje potreba za stručnim kadrovima su u stalnom porastu. Postavlja se pitanje kako popuniti sva radna mjesta, za koja se traži kvalificirani ili visokokvalificirani radnik, tehničar ili inženjer?

Interesantni su podaci nedavne ankete, koju su zajedno proveli stručnjaci Sekretarijata za rad Saveznog i Republičkog izvršnog vijeća u 20 raznolikih poduzeća Hrvatske. Iz dobivenih podataka izlazi, da ni tehničari koje osposobljavaju srednje - tehničke škole, ne odgovaraju potrebama privrede, jer im je potrebno najmanje dvije godine da postanu stvarno korisni za poduzeće. Tako na primjer »Jugovinil« i »Jugoplastika« dobivaju tehničare iz Tehničke škole kemijskog smjera u Subotici, iako taj kadar nije osposobljen za proizvodnju i preradu plastičnih masa.

Tehničari koji dolaze neposredno iz škola, nemaju gotovo nikakvu praksu. Zato su mnoga poduzeća uvela obavezan pripravnički staž. Taj staž u poduzeću »Tempo« iz Zagreba iznosi dvije godine za tehničare i inženjere. U istom poduzeću vrlo nerado primaju tehničare iz škola u Splitu i Rijeci, dok smatraju da su tehničari Tehničke škole u Zagrebu mnogo bolji. Razlog je u tome, što splitska i riječka škola nemaju radionice i radilišta i što se na tim školama većinom nalaze stalni nastavnici, koji su se prilično udaljili od suvremenog građevinarstva. U zagrebačkoj školi, međutim, većinu nastavnika sačinjavaju najbolji stručnjaci iz građevinske operative.

Pojedina poduzeća kao »Rade Končar«, »Tempo«, »Jugovinil«, »Prvomajska« i još neka već danas imaju dvije vrste tehničara; one koji su išli iz osmoljetke u srednju tehničku školu i one koji su kao kvalificirani radnici završili tehničku školu. U svim poduzećima se slažu, da je taj drugi tip tehničara neusporedivo bolji. Rezultati ankete ukazuju na za-

stručnog osposobljavanja postojeće radne snage u kolektivnu.

U poduzećima »Rade Končar« i »Prvomajska« stručno obrazovanje proširuje se i na tehnološke tehničare i više tehničare. U tim poduzećima smatraju, da će moći od kvalificiranih radnika koji su završili industrijsku školu, za godinu i po dana osposobiti tehničara za svoje specifične potrebe, a više tehničare za dvije godine.

Ove mjere poduzeća moći će se već ove godine lakše provesti, jer im ostaje 60 posto fonda za kadrove, što znači oko 2,5 milijarde u 1960. godini.

P. Kesovića

Akcija osiguranja vinograda

Vinogradarstvo je, moglo bi se reći, jedna od najvažnijih privrednih grana našega kotara. Njemu se poklanja velika pažnja posebno u zagorskim dijelovima kotara. Ljudi su izgleda uvjeditelj, da je vinogradarstvo pored duhana i voćarstva, jedna od najrentabilnijih kultura. Svakoga dana sve više i više niču nove zajedne ekonomije i privatne »parcele« zasade novim čokotima vinove loze.

Poznato je, da područje našeg kotara znaju zahvatiti česte elementarne nepogode, kao na pr. tuča, slana i slično. One se najviše javljaju u proljetnim i ljetnim danima, kada je vinograd u punom cvatu i dozrijevanju, te tako nanose velike štete poljoprivrednicima. Da bi vinogradari izbjegli takove, često puta i katastrofalne štete, neophodno je potrebno, da navrijeme osiguraju svoje vinograde i ostale usjeve. Krajem prošlog mjeseca već je otpočela kampanja osiguranja vinograda. Nekolicina poljoprivrednika, već je osigurala svoje vinograde. Međutim, većina ih to radi u VI. ili pak VII. mjesecu, što je svakako nekorisno, jer premijska stopa osiguranja vinograda iznosi 8 posto od ukupne sume kojom se osiguraju vinogra-

di, bilo da se oni osiguraju koncem mjeseca marta ili početkom berbe. Tako na primjer, ako neki poljoprivrednik želi osigurati vinograd na 100.000 dinara, plaća svega 8.000 dinara. Osiguranci vinograda imaju i jednu prednost. Naime, oni mogu da novac, koji se uplaćuje u ime osiguranja vinograda, plate u dvije, tri pa čak i više rata, što nije slučaj s ostalim osiguranjima.

Na području našeg kotara postoji preko 1000 hektara, koji se nalaze pod vinogradom. Od toga je osigurano svega 670 hektara. Najveći broj vinograda osigurano je na području općine Oklaj, Kistanje i Knin. Ipak se iz godinu u godinu broj osiguranika povećava, što jasno govori, da naši vinogradari s više povjerenja gledaju na akciju osiguranja.

M.R.

Ususret sezoni ribolova

Ovih dana je u ribarskoj luci Prvić Sepurine neobično živo. Vrš se posljednje pripreme za ovogodišnji sezonski »plavi lov«. Gotovo svi ribarski brodovi, nalaze se na škeru, a na njihovom čišćenju i bojadanju radi se u žurbano. I na mrežama se vrše posljednje pripreme. Stari teg zamijenjen je novim.

U Narodnom odboru izvučen je i »brušket« za najbolja lovišta u primorskom pojasu općine Šibenik. Dakle, još samo koji dan i ispliv će ribari u susret ribarskoj sreći. Svi se ribari slažu, da će ovogodišnja ribarska sezona biti bogatija. Ovo je naročito potvrdio poznati ribar 90 godišnji i najstariji stanovnik ovog mjesta Ante Radin.

Svi se nadaju dobroj sezoni, a li...

M. Cukrov

Izleti i ekskurzije učenika

Oko 30 učenika i učenica Učiteljske škole posjetilo je Skradin. Za vrijeme jednodnevnog boravka oni su razgledali grad i njegovu blizu okolinu, a zatim su prosljedili za Slapove Krke.

Nedavno su daci V. i VI. razreda I. osnovne škole posjetili Zadar. Tom prilikom oni su razgledali kulturno - historijske znamenitosti grada i okolice. Oni su, također posjetili svoje vršnjake tamošnje osnovne škole.

Nedavno su daci Srednje ekonomske škole u Šibeniku posjetili Zablac i tom prilikom odigrali prijateljsku nogometnu utakmicu s tamošnjim »Poletom«. U vrlo interesantnoj i zanimljivoj utakmici pobijedili su domaći s rezultatom od 3:1.

Oko 80 učenika prvih razreda Učiteljske škole u Šibeniku posjetilo je Split. Za vrijeme jednodnevnog boravka u tom gradu oni su razgledali kulturno - historijske znamenitosti grada. Osim toga oni su posjetili istoimene razrede tamošnje Učiteljske škole. Ovo je četvrti posjet daka Učiteljske škole Splitu od početka ove školske godine.

M.R.

Razgovor s upraviteljem zadruge u Unešiću

Kolektivan rad i život u zadruzi jamče za uspjeh

U procesu modernizacije poljoprivrede i stvaranja socijalističkih privrednih organizacija na šelu izbija nekako u prvi plan čovjek, koji će biti sposoban da koristi sve objektivne uvjete, kako bi taj proces išao što brže i pravilnije. Kod zadruge to se prije svega odnosi na poslovnog upravitelja.

Da bi sagledali neke probleme u vezi sa time, obratili smo se poslovnom upravitelju zadruge Unešić, da nam odgovori na neka pitanja, iz kojih bi se sagledalo kako upravitelj zadruge radi, sa čim se sukobljava, što je potrebno za pravilno rukovođenje zadruge i niz ostalih momenta koje životna praksa donosi.

Bez svake sumnje, kaže Ivo Čičmir, upravitelj zadruge, ni organizacija ni znanje ne može nadoknaditi rad. Već godinama upravljam ovom zadrugom. Moja prva misao je bila kako zadrugu osposobiti da ona preuzme na sebe funkciju socijalističkog preobražaj sela. I misao mi je bila tu najprije okrenuta na radni kolektiv. Jer, jedan čovjek ništa sam ne može. Mora tu da djeluje čitav kolektiv. Od ranije, prije nego što sam primio dužnost upravitelja, osjetio sam da ona stagnira, čisti gubici, pomanjka-hje perspektive u radu. Sve to je dovelo zadrugu u sigurnu likvidaciju.

Baš to je od interesa za ostale zadruge pa smo zamolili druga Čičmira da detaljno opiše sadašnje stanje zadruge, rad kolektiva i disciplinu.

Počeo bih od radne discipline — kaže drug Čičmir. Nije tome davno da je svatko radio kako je znao i umio. Danas je stanje sasvim drugačije. Radni kolektiv je jedinstven. Nema tu da netko ne zna gdje mu je mjesto. I svatko treba da radi na tom mjestu. A ako se ispostavi, kao što je slučaj sa mlinicom, kada nema posla u mlinici, svaki radnik zna, da treba da ide na drugo mjesto gdje ima posla. I drugačije se ne može. A to znači, da treba raditi i po čitav dan. Rukovodilac mora da bude stalno angažiran. Moje radno vrijeme je od sedam ujutro do kasno u noć. Inače, drugačije ne može.

I doista je tako. Ono malo vremena što smo bili u Unešiću mogli smo vidjeti druga Čičmira na poslu. Sad je u kancelariji, na stanici, jer roba dolazi, na ekonomiji, jer radnike treba rasporediti, pa onda pretres bilance, sastanak organa upravljanja i niz drugih svakodnevnih problema.

O tome što je zadruge dosad učinila sa takvim kolektivnim na-

stojanjem upravitelja može da nam pruži slaka iz navedenih podataka.

— Evo, kaže drug upravitelj, zadruge sada ima zasadenih oko 170 hiljada čokota vinove loze. Vinograd je nepregledan i uređen tako, da se može na modern način obrađivati. Tu radi traktor. Ali, nas ne interesira samo to. Idemo i dalje. Širimo voćarstvo. Ovdje u dosad nerazvijenom i siromašnom kraju ljudi su teško živjeli. Mi nastojimo da razvijemo i stočarstvo. Pitanje zaposlenja time rješavamo. Sada naš kolektiv naliči na jednu malu tvornicu. Tu je zaposleno preko 60 radnika i službenika. Poremećeno angažiramo i više ljudi. Koliko su ljudi zainteresirani za zadrugu i njen prosperitet može se vidjeti iz toga što su ljudi — seljaci, — sami dali oko 500 komada ovaca za zadrugu stočnu farmu. Na ekonomiju smo doveli i vodu. Vodovod će promijeniti uslove života ljudi i zadruge.

Zadruge nekako postaje prava poljoprivredna organizacija. O tome šta ona može dalje da uradi najbolje potvrđuje i ova izjava druga Čičmira.

— Bez svake sumnje na području ove zadruge postoje idealni uslovi za razvitak peradarsstva. U tu svrhu izraden je i dostavljen banci elaborat na tristotine milijuna dinara za podizanje peradarske farme. Tu će biti oko

stotinu hiljada kokošiju. Moderno uređen peradarnik bio bi osnovna za industrijsku proizvodnju. Računica pokazuje, da bi se na tome dobili milijuni, potrebni za daljnja ulaganja u modernizaciju poljoprivrede. To je stvarnost.

Što je pri tome najbitnije, što nas je posebno interesiralo, saznali smo da se tu i dobrovoljno radi. I to seljaci masovno. Najviše omladina. Evo što o tome kaže drug Čičmir:

— Zamislite ovo. Pozovem omladinu da gradi zid oko pašnjaka. I to na dobrovoljnoj osnovi. Nedjeljom samo. I već imamo ograđen pašnjak na 30 hektara. To je neizmerno mnogo kame-ni. To je za naše pojmove velika stvar.

Još dok smo o svemu razgovarali, razmišljao sam o tome kakav je upravitelj zadruzi potreban. I evo, upravo takav čovjek, pun elana, stvaralaštva, čiji život je kolektiv i zadruga. Dakle, to bi bio čovjek, koji zna da ekonomski misli, mada još nije ekonomski obrazovan. Eto, to je čovjek kojem treba pomoć da se ekonomski usavrši.

Tako zadruge Unešić ujedinjenim kolektivom, sposobnim i vrijednim upraviteljem, zainteresiranim i odličnim organima upravljanja, izbija u jednu od naših najboljih poljoprivrednih zadruga.

Ante Deković

Omladinsko - pionirska scena Stabilizira se „Mala kuća“

U petak 22. o. mjeseca dramski ansamb omladinsko - pionirske scene izvest će svoju drugu premijeru »Mirjam« djevojčica iz potkrovlja« splitskog pisca Zeljka Hella, koju je na scenu postavio Jan Janković, član Narodnog kazališta.

U nemogućnosti da stupim u osobni kontakt s ovim piscem, koji nije potpuno nepoznat šibenskoj publici, a u želji da ona nešto više sazna o njemu, odlučio sam, da mu se obratim preko pisma.

Drug Hell rado je odgovorio na postavljena pitanja.

Koliko mi je poznato, vi ste jedan od najplodnijih pisaca za naše najmlađe. Što vas je ponukalo, da se bavite pisanjem takovih djela?

Najplodniji? Ne znam što bih

vam na to rekao. To prepuštam vama, ali kada je riječ o tome, kazat ću vam da sam napisao preko tridesetak dječjih drama. Ne trebate to smatrati kao mnogo. Što me ponukalo, da se bavim baš ovim radom? Ne bih vam mogao baš točno odgovoriti. Neki posebno odlučujući faktor nije postojao.

Koji su osnovni problemi pri pisanju dramskih djela za djecu?

Ako želite pisati za djecu trebate osjetiti njihovu psihu. Meni osobno sve pedagoško - psihološke analize više su smetale nego koristile.

Što vas je ponukalo na pisanje djela »Mirjam djevojčica iz potkrovlja«?

Ova je drama namijenjena djeci, a napisana je kao protest povodom ispada protiv Jevreja početkom ove godine. Možda je njen sadržaj već i zbog same namjene dječji malo neobičan. Možda se tako ne piše za djecu, jer djeca ne vole žalosne stvari, pogotovo žalosni svršetak. Možda je u tome smislu predradična, ali događaji koji su se pred našim očima događali prije nešto više od desetak godina zahtijevaju da se prikažu mladim generacijama.

Kao dječjeg pisca, koje vas teme osobito zanimaju? Oduševljavaju me teme s mnogo mašte.

Što na kraju preporučujete mladim glumcima koji učestvuju u ovom dramskom kodu?

Želio bih, da mladi izvođači u lože u ovo dramsko djelo onoliko humanih osjećaja, sa koliko je inspirisano ovo djelo.

MR

Mali dramski festival

U roku od pet dana na knirskoj sceni gostovala su tri Jadranska kazališta.

Ovaj slučajni, ali vrijedan pobje, dramski festival započeo 14. aprila nastupom članova šibenskog kazališta koji su solidno i u velikom stilu izveli Rozov dramu »12 gnjevnih ljudi«. Dakle, kasnije, u okviru proslave Dan željezničara, zadarski teatar prikazao je dramu »Magle« Nedir Omerbegovića, u kojoj je Ast Filakovac dala ulogu koju kninska kazališna publika du pamtili. 18. aprila gostovali članovi splitske drame. Oni su zveli komediju Marina Drži »Skup« u režiji Marka Foteza izvršnoj interpretaciji najboljih glumaca teatra pod Marjanom Gostovanjem šibenskog i splitskog kazališta organizirao Dom JNA, a zadarskog Sindika na organizacija kninskih željezničara. (m)

film od srijede do srijede

Ljubav i ogovaranje

TALIJANSKI FILM. REŽIJA: ALESSANDRO BLASSETTI

Sve se u ovom filmu kreće na rubu nečega što bi moglo biti, a što nije. I onaj slatko-rječivi advokat, koji uživa u svojim govorničkim tiradama, ali koji nikako ne dolazi do punog izražaja, i priča o gradnji staračkog doma, koja bi trebala da odiše socijalnom satirijom, ali epilog je i previše navičan, a da bi to bila, pa onaj bogati industrijalac, koji je simpatičniji nego bi to trebalo biti, a što se tiče same ljubavne priče, ljubavnici su i previše mladi, a da bi ih uzeli ozbiljno. Sve je nekako blijedo i zaodjenuto plaštom malograđanskog samozadovoljstva i uskosti. Monotonno i dosadno, čak usprkos i Vittorioju de Sici. Alessandro Blasetti je još jednom pokazao, da mu ovakvi filmovi s društvenom tematikom ne leže, već da se bolje snalazi u spektaklima, po kojima je i stekao svoj renome.

Wichita

AMERIČKI FILM. REŽIJA: JACQUES TOURNEUR

Uspostavljanje reda i poštivanje zakona u »vrućem« Teksasu tema je i ovog westerna. I ovog puta je za to najzaslužniji usamljeni jahač sa misterioznom prošloošću, koji sticajem okolnosti, zapravo prilično jednostavno postaje šerif Wichite, sređuje u njoj prilike, smiruje duhove i jaši dalje, pokušavajući pritom, naravno, i svojoj partnerku, čiju ljubav je zadobio bez ikakvih komplikacija. Ovo je uglavnom sadržajni kostur, prema kojemu bismo teško prepoznali o kojem se toč-

no filmu radi. Interesantan u filmu je možda ipak sukob koji se vodi između šerifa i poslovnih ljudi Wichite, koji ekonomski prosperitet mjesta predpostavljaju redu i sigurnosti građana, koje šerif svojim originalnim metodama želi da uspostavi, kao i dosta nepovoljno prikazivanje kauboja, koji su u ovom slučaju nosioci nasilja i nereda. Inače, samoj izradi filma nema se šta prigovoriti, ne zaostaje nimalo za standardnim solidnim ostvarenjima ovog žanra, a neke scene su mogle zaista da zagriju gledaoce.

Helena Trojanska

AMERIČKI FILM. REŽIJA: ROBERT WISE.

Čisto poetska predodžba, koju još iz školskih klupa nosimo u sebi o licima iz Homerove »Iljade«, koje čak često miješamo i s imenima bogova u Olimpa, ovim filmom je svakako poremećena. Paris, Helena, Menelaj, Ahil, Odisej, Hektor, Ajant, Kasandra, Agamemnon, Patroklo i ostali junaci »Iljade« su pred nama oživljeni, potpuno ljudski, čak i suviše prozaični i još uz to pomalo i najlonizirani. Ako je išta u stanju da ubija mitove, to su u prvom redu holivudski spektakli. A spektakl u »Heleni Trojanskoj« je zaista grandiozan. Ogromne građevine, mase statista u pokretu, neobično dinamične scene bitaka, sve to nas je impresioniralo i vrijednosti ovog filma moramo prvenstveno tu tražiti. Osim toga, osvjedočili smo se da je Rosana Podesta, koja je naslovnu ulogu u ovom filmu dobila u konkurenciji mnogo renomiranijih glumica, u svakom pogledu opravdala svoj izbor.

-b-

gradske vijesti

Zborovi birača petak 22. o. mj.

U petak 22. ovog mjeseca u svim osnovnim organizacijama SSRN na području Šibenika održat će se zborovi birača, na kojima će se raspraviti o prijedlogu Društvenog plana i budžeta šibenske općine za ovu godinu. Zborovi birača po selima sazva- ni su za 23. i 24. ovog mjeseca.

„SRIJEDOM U SEDAM“ JAVNA TRIBINA Radničkog sveučilišta

Srijeda, 20. IV. — »Frederik Chopin«. Povodom 150 - godišnjice rođenja (reprodukcija s ploča).

Srijeda, 27. IV. — »Omladina u svijetu i kod nas«. Govore reporteri »Vjesnika« Frane Jurić i vo Braut.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

ZLOŽBA SLIKARA AMATERA

Prošlog tjedna je u dvorani Društvenog doma otvorena izložba slika amatera, našeg sugrađanina Gojka Lušića. To je njegova II. samostalna izložba poslije rata. Na ovoj izložbi prikazano je preko 20 radova i to pretežno u ulju. Izložba će biti otvorena do 24. o. mj.

Obavijest čitaocima

Prvomajski broj »Šibenskog lista« izići će u petak 29. o. mj.

UREDNIŠTVO

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

KINEMATOGRAFI

Tesla: premijera španjolskog filma — DOBRO DOŠAO, MISTER MARSALE — (do 20. IV.)

Premijera američkog kinematografskog filma u boji — OBRAČUN KOD O.K. KORALA — (23. - 28. IV.)

20. Aprila: premijera američkog kinematografskog filma u boji — ALEKSANDAR VELIKI — (do 28. IV.)

Sloboda: premijera američkog filma — MOMACKO VECE — (do 25. IV.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 22. IV. I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.
Od 23. - 29. IV. - II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Zorka, kći Martina i Kate Sačić; Sineva, kći Dunke i Marice Mihajević; Darko, sin Ćirila i slave Dragojević; Anika, kći Mirke i Slavke Pleščić; Venera, kći Tomislava i Zdravko, sin Zoranovac Stane; Jadranka, kći Dane i Janje Krnić; Josko, sin Anđrije i Anđelke Jurić; Gojko, sin slave i Ivanice Gović; Veljko, sin Ante i Ljudmile Grubelić; Zoran, sin Petra i Desanke Matić Borut, sin Jožefa i Marije Vlah.

VJENČANI

Pamuković Ante, pravnik — Vučić Gordana, službenik; Baranović Mate, šofer — Škalčić Anica, učiteljica; Zeljak Toma, mehaničar — Šupe Dara, radnica; Škugor Metod, radnik — Čuklin Mira, krojačica; Rončević Luka, idar — Nakić Ana, domaćica; Šupe Jere, kovač — Vulinović Zlatan Zorica, domaćica i Belanarić Boško, konduktor — Višnjić Stana, domaćica.

UMRLI

Pancirov Antica Antina, stara 77 godina; Vrančić Zvonko Anin, star 18 g.; Jelčić Vice pk. Ante, star 81 godinu.

Godišnja skupština Trgovinske komore kotara Kadrovi - glavni problem

Osmoj godišnjoj skupštini Trgovinske komore kotara Šibenik, pored 80 delegata i gostiju, prisustvovali su potpredsjednik NO kotara Miro Kuhač i predstavnik Trgovinske komore Hrvatske Rudolf Papist. Izvještaj o radu Komore u protekloj godini podnio je Nikica Zaninović. Nakon diskusije izglasana je stopa osnovice za obračunavanje planskog doprinosa u 1960., zatim izmjena Pravilnika o rezervnom fondu, te proračun prihoda i rashoda za ovu godinu. Na kraju je izabran novi upravni odbor od 15 i nadzorni odbor od 3 lica. Nikica Zaninović izabran je ponovo za predsjednika Trgovinske komore.

U izvještaju su sumirani uspjesi i problemi iz oblasti trgovine, a najveća je pažnja posvećena dvama problemima: kadrovima i investicijama. Usavršavanje kadra u trgovini nije išlo uporedo sa razvojem materijalno-tehničke baze. Pored objektivnih razloga, za takvo stanje uzroci leže i u slabostima privrednih organizacija, koje o tome nisu vodile dovoljno brige. Jer kako drugačije opravdati činjenicu da danas u prodavaonicama djeluje svega oko 46 posto kvalificiranog kadra, kao i to da se svega 22 visokokvalificirana lica nalaze na dužnosti poslovođe. Ili dalje. U proteklim periodu šest seminara, koji su bili organizirani za polaganje stručnih ispita, pohađalo je 88 od 900 radnika zaposlenih u trgovini. Sredstva za stipendi-

ranje kadrova nedovoljno su se koristila. Od ukupnog investiranja u robni promet iz investicijskog zajma ostvareno je 50 posto, a iz sredstava privrednih organizacija isto toliko. Unatoč činjenici da je trgovačka mreža naročito u Šibeniku, Kninu i Drnišu mnogome napredovala i po prometu i po asortimanu, ipak je konstatirano, da ona još uvijek ne odgovara suvremenim potrebama. U tom pogledu najgore je stanje na selu, u kojima se zadruge nisu nimalo založile da ista učine na poboljšanje trgovačke mreže. Predloženo je da se izrade investicijske elaborati za gradnju skladišta i modernijeg uređenja prodavaonica.

U toku diskusije uočeni su mnogi problemi i nedostaci, koji muče pojedine privredne organizacije. Bilo je riječi o pomanjkanju skladišta, rashladnih i sanitarnih uređaja, o stručnom usavršavanju radnika, prodavača i poslovođa, o nesuvremenom prijevozu i dopremi prehrambenih artikala, o čuvanju lako pokvarljive robe i tome slično. Potpredsjednik NO kotara Miro Kuhač je naglasio da su unatoč slabostima u trgovini, za posljednje dvije godine zabilježeni značajni rezultati. No ipak smatra da se s obzirom na postojeće snage i sredstva moglo postići i više. On je podvukao da je ovo područje ostvarilo petogodišnji plan u prometu, koji je iznosio 9,5 milijardi dinara, ali ne i materijalno-tehničkoj bazi i u broju stručnog

kadra. U ovoj godini investirat će se u trgovini 21 milijuna dinara. Teško je vjerovati da će se to moći u potpunosti ostvariti s obzirom na nedovoljna sredstva, kojima raspolažu privredne organizacije. Drug Kuhač je posebno istakao da će se u buduću za unapređenje trgovina veća pažnja pokloniti u dodjeli sredstava općinama. U tom smislu bit će daleko povoljniji i novi instrumenti o raspodjeli sredstava. Što se tiče pitanja kadrova možda ne bi bilo na odmet razmotriti mogućnost otvaranja više ekonomske škole na ovom području, u koliko za to budu postojale realne mogućnosti, sredstva i kadrovi. Rudolf Papist govorio je, između ostalog, o pristupanju modernijeg načina trgovanja u Šibeniku i selima, kao što je to već učinjeno u nekim kotarima na području Slavonije. To se posebno odnosi na poboljšanje uvjeta u radu trgovačke mreže na selu, gdje su donedavne zadruge prodavaonice prešle u opće društveni sektor. On je preporučio da se slično poduzme i na našem kotaru, da bi se napredak u trgovini, kakav je u gradu, osjetio i na selu. U daljem izlaganju drug Papist se osvrnuo na kadrovo pitanje, pa je rekao da je zaista teško razumjeti, a još manje opravdati činjenično stanje. Istakao je da fondovi privrednih organizacija trebaju postati izvorima za investiranje u trgovini.

Jedanaestog ovog mjeseca na godišnjicu pogibije Jelke Bučić, djeca iz vrtića, koji nosi naziv »Jelka Bučić« posjetili su njen grob i okitili ga cvijećem.

Uz 10-godišnjicu radničkog samoupravljanja Otkrivene spomen-ploče u poduzeću »Krka«

Radni kolektiv poduzeća za promet i preradu žitarica »Krka« Šibenik u subotu je na svečan način proslavio 10 - godišnjicu radničkog samoupravljanja. Sve-

čanaj sjednici radničkog savjeta prisustvovalo je oko 100 članova radnog kolektiva, rodbina palih drugova u Narodno oslobodilačkoj borbi, i predstavnik Općinskog sindikalnog vijeća drug Rajevski. Predsjednik radničkog savjeta Tome Ožegović je tom prilikom podnio referat o značaju godišnjice radničkog samoupravljanja. On je, između ostalog istakao da je u razdoblju od 10 godina postojanja radničkih savjeta postignut u našim poduzećima velik uspjeh u poboljšanju proizvodnje a u vezi s tim i životnog standarda radnih ljudi. Izbori za nove radničke savjete, koji se održavaju u ovoj jubilarnoj godini, trebali bi da proteknu u duhu borbe za daljnje poboljšanje produktivnosti rada. On je na kraju predložio da se uputi pozdravni telegram Predsjedniku Titu.

Nakon sjednice radničkog savjeta otkrivena je spomen - ploča desetorici članova ovog kolektiva, koji su poginuli u Oslobodilačkom ratu i trojici strijeljanih pri izlasku s posla. Tom prilikom je Jakov Biliš govorio o likovima palih drugova. Zatim je otkrivena spomen - ploča u čast 10 - godišnjice radničkog samoupravljanja. Drug Furić je tom prilikom iznio značaj i ulogu radničkog samoupravljanja.

J.B.

NOVI KONTIGENT NARANAČA

U subotu je u šibensku luku uplovio španjolski brod »Torres de seranos«, pripadnosti luke Valencija, sa teretom od 200 vagona naranča za potrebe domaćeg tržišta. Istog dana stigli su prvi kamioni, koji otpremaju naranče u unutrašnjost zemlje. U Šibeniku će biti istovareno oko vagon i po. Cijena ovim narančama bit će, kao i dosad, 190 dinara kilogram.

JUGOPLASTIKA - SPLIT PRODAVAONICA ŠIBENIK TRAŽI

Jednog trgovačkog pomoćnika. Nastup službe odmah, plaća po tarifnom pravilniku poduzeća. Interesenti neka se obrate za sve informacije u prodavaonicu Šibenik.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 - Tel. br. 5-62

Direktor: Marko Jurković

Glavni i odgovorni urednik:
NIKOLA BEGO

Uređuje redakcijski kolegij

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 130, za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.

Savjetovanje o turizmu

Pripreme ne zadovoljavaju

U Šibeniku je 15. o. mj. održano savjetovanje o stanju i pripremama za ovogodišnju turističku sezonu, kome su prisustvovali predstavnici Turističkog saveza Hrvatske Ante Topić i Milan Maura, zatim predstavnik Trgovinske komore Hrvatske Tomislav Pavišić, te članovi turističkih organizacija, privrednog i političkog života šibenskog kotara. Izvještaj je podnio tajnik Turističkog saveza kotara Šibenik Branko Kukolj.

U izvještaju i diskusiji bilo je riječi o nekim aktualnim problemima iz oblasti turističke privrede, a posebno o smještaju i snabdjevenosti turističkih mjesta poljoprivrednim proizvodima, zatim o pitanjima saobraćaja, te kulturno-zabavnog života i mjestima za vrijeme ljetne sezone. Na ovom savjetovanju konstatirano je, da je u odnosu na prošle godine učinjen vidan napredak u privremnom periodu, ali i to da se prema raspoloživim mogućnostima i snagama moglo daleko više učiniti. Istaknuto je da se nije u dovoljnoj mjeri osjetila pomoć privrednih, društvenih i političkih faktora, posebno u rješavanju problema opskrbe i saobraćaja. Uslijed nedostatka potrebnog skladišnog prostora i rashladnih uređaja i ovoga puta izostali su ugovori, koji su već dosad trebali biti sklopljeni između ugostiteljskih i poljoprivrednih organizacija na selu s onima u unutrašnjosti zemlje. I-pak izraženo je uvjerenje da će se do početka ljetnih mjeseci to pitanje u izvjesnoj mjeri riješiti. I na sektoru saobraćaja nije se ništa konkretno moglo utvrditi. No treba poraditi na tome, da se pojačaju saobraćajne veze Šibenika s otokom Murterom. Predloženo je da se uspostavi još jedna brodska linija, a da na potezu između Šibenika i Pirovca dnevno saobraća nekoliko autobusa.

KRETANJE BRODOVA „SLOBODNE PLOVIDBE“ - ŠIBENIK

»Šubičevac« isplovio iz Philadelphie 14. IV. za Alexandriju.
»Promina« se nalazi u Alexandriji.

»Bor« u Antverpenu krca teret za Alexandriju.
»Dorčoj« u Melilli krca teret za Rotterdam - Emden.

ZAHVALA

Ovim putem se zahvaljujem specijalistima Ginekološkog odjela, dru Postružniku, dru Merlaku dru Dučiću, dru Domiću, glavnoj medicinskoj sestri, babcicama i ostalom osoblju odjela koji su spovetili veliku brigu mom liječniku.

Osobitu zahvalnost dugujem dru Cukrovu, koji je izvršio operaciju i povratio mi život. Zahvaljujem i pojedinim drugovima što su mi dobrovoljno dali svoju krv.

Baras Ljeposava

Zahvaljujem liječnicima i ostalom osoblju odjeljenja interne i kirurgije, a naročito dru Marijanu, medicinskim sestrama i ostalima, te namještenicima infekcionog odjeljenja bolnice Šibenik, koji su sve učinili da olakšaju bol i izliječite mog nezaboravnog sina Vrančić Zvonka.

Zahvaljujem svima onima koji su sudjelovali u sprovodu i pomogli bilo u čemu mom sinu, kao i onima koji su izrazili saučestje.

Vrančić Ante

kog programa nema na ovom području, o čemu bi trebalo čim prije povesti računa. Pošto je iznio da perspektivni plan unapređenja turizma u Hrvatskoj do 1965. godine predviđa daljnje povećanje i jačanje turističke djelatnosti, drug Topić je naglasio da se o ostvarenju zadataka i na ovom području zainteresiraju svi odgovorni faktori. Turizam treba da postane briga ne samo turističkih organizacija već i svih ostalih privrednih i političkih organa. Zadatak je turističkih saveza da se bave različitim djelatnostima od kojih će imati koristi, da

razvijaju i unapređuju sve službe, a ne samo da se brinu i vode evidenciju o posjetu i noćenju gostiju, o situaciji u kućnoj radnosti i t. d. Drug Topić je uzgred spomenuo da u Šibeniku postoji svega jedan veći ugostiteljski objekat (»Krk«) i da on ima mnogo nedostataka, koje je trebalo ranije otkloniti. U stanju, u kakvom se nalazi hotel »Krk«, ne može se očekivati turista, niti mu pružiti ugodan boravak.

U diskusiji su sudjelovali drugovi Nikola Čaće, Petar Skarica, Rudolf Alferi, Mate Vukov, Branko Belamarić i drugi.

Građani pišu

Jedno školsko dvorište

Dvorište se nalazi pred III. osnovnom školom (uz sjemenište). Uokolo je okruženo zidovima zgrada. Prostrano je. To je zapravo najviša površina na kojoj se daci mogu razigrati. Djeci ne postoji opasnost, da će stradati od vozila ili da će lopta udariti prolaznika (osim ako ne »zaluta« u koje staklo!). Dacima je dovoljno da se spuste nekoliko stepenica i da su u svom igralištu. Dvorište ima i drugih prednosti, ali ono ipak pruža djacima veoma malo koristi. To su isticali roditelji mališana na školskim sastancima:

»Treba dvorište nasuti tucanikom i izvaljati ga, kad se već ne može cementirati!

Roditelji su imali razloga, kad su to govorili, jer njihova djeca, kad dolaze kući, pošle sata gimnastike sva su napršena i to ne samo po nogama, već i po kosi i odjeći. A o plućima da i ne govorimo. Zatrče nožice jednog

razreda (a pogotovo više!), tada se dječja lica i ne mogu prepoznati od oblaka prašine. Mladi organizmi sve to udišu i pune svoja usta ne samo usitnjenim pijeskom (prašinom), već i raznim klicama i prljavštinom. Sve to nam ukazuje, kako ovo igralište ne zadovoljava svrhu, dok se ne uredi i nestane sadašnje prašine s njega. Možda bi se štetnost mogla ublažiti barem poljevanjem vode.

Gimnastika jača organizam, ali na ovom dvorištu ona djeluje upravo suprotno. Dok se ne uredi, zar ne bi bilo korisnije da nastavnicima fiskeulture prošetaju djecom do Šubičevca ili nekud u prirodu, gdje bi se mogao održati cross contry ili neka druga sportska disciplina.

Najgore je kada se stvari postave tako, da predstavljaju sami sebi svrhu.

Roditelj

ZANATSKA KOMORA ZA KOTAR ŠIBENIK

traži

TAJNIKA

U vjeti: Završeni pravni ili ekonomski fakultet ili potpuna srednja škola općeg obrazovanja i 5 godina rada u privredi.

Osnovna plaća prema Zakonu o javnim službenicima, a položajna plaća prema Pravilniku o službenicima zanatskih komora.

SPORT

Zena i dom

Pripreme za Prvi maja

Druga savezna nogometna liga

Sigurna pobjeda

„SIBENIK“ - „ZAGREB“ 3:0 (1:0)

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme oblačno, teren dobar za igru. Gledalaca 2000. Strijelci: Bitunjac u 33., Zambata u 49. i Stošić u 67. minuti. Sudac Stanišić iz Sarajeva vrlo dobar. Pomoćnici: Rejić (Split) i dr. Krstić (Ogulin).

Sibenik: Miloševski, Jelenković, Iljadica, Zaja, Šangulin, Tambača, Bašić, Ninčević, Zambata, Bitunjac, Stošić.

Zagreb: Grloci, Stanišić, Aumiller, Martinko, Čepelja, Vrhovec, Vaha, Klobučar, Benčić (Bubanj), Mušković, Azinović.

Nedjeljni susret protiv »Zagreba« nije u potpunosti oduševio gledaoce unatoč čistoj pobjedi domaćih od 3:0. Ekipe »Zagreba« neočekivano je iznenadila svojom napadnom slabom igrom u oba poluvremena. Osim 2 do 3 opasnije napada u prvom i na kraju drugog poluvremena, Zagrepčani se nisu pokazali kao dorusli takmac domaćima, koji su tek u drugom poluvremenu igrali nešto bolje. To je ujedno bila osma po redu pobjeda domaće ekipe na vlastitom terenu. Teško je vjerovati da će i u ostalim susretima netko uspjeti prekinuti tu tradiciju. Pobjeda je mogla biti izražena i sa većim omjerom, jer su domaći imali više od igre i češće ugrožavali vrata sigurnog Grločija. Sa dva nova osvojena boda »Sibenik« je zamljenio mjesto sa »Željezničarom«, plasiravši se do prve trojice.

S obje strane prvih dvadesetak minuta igralo se dosta slabo i bez nekih naročitih događaja, koji bi uzbudili gledaoce. Desno krilo gostiju Vaha prvi je uspio »probuditi« gledaoce, kada je nakon izvedenog kornera uputio oštar udarac na vrata Miloševskog. Međutim, lopta je otišla preko gola. Do 30. minute igralo se uglavnom po sredini polja, a onda je veoma pokretljivi Bitunjac doveo u priliku Grločija da se istakne. Tri minute kasnije isti igrač, zahvaljujući neopreznosti obrane, pogodio je mrežu pod samu prečku. Do odlaska na odmor domaći su mogli povećati rezultat.

NOGOMETNI SUSRET U JADRTOVCU

U Jadrtovcu su se sastale dvije ekipe NK »Borac«. Susret je završio neriješenim rezultatom 2:2. Pred oko 300 gledalaca, igra je bila dosta zanimljiva i uzbuđljiva pred obim vratima. I s jedne i s druge strane zapaženo je nekoliko pojedinaca. (JP)

RUDAR — TLM 2:1 (1:0)

Strijelci: Čosić M. i Balenović za »Rudara«, a Krnić za TLM. Gledalaca 300. Sudac Dunkić — vrlo dobar.

Pobjeda je pripala daleko boljoj i premoćnijoj ekipi »Rudara«, koja je prema prikazanoj igri zaslužila postići i povoljniji omjer. Utakmica je protekla u fer igri, u kojoj su obe momčadi ispoljile veliko zalaganje i borbenost. Siklić i Čosić M. bili su najbolji kod domaćih, a Ramljak i Baljkas kod gostiju.

Rudar: Pavlič, Drobac, Ramljak, Zivković, Siklić, Balenović, Radeljak, Tomić I., Čosić M., Duilo, Tomić II.

TLM: Zdjelar, Nerešćanin, Ernjak, Krnčević, Ramljak, Časo, Bašić, Zorić, Baljkas, Krnić, Rosini.

METALAC — SIBENIK II. 3:2 (2:2)

Strijelci: Marenci 2 i Županović za »Metalac«, a Ivančić za »Sibenik«. Gledalaca 1000. Sudac Jušić — dobar.

Igrači »Metalca« zabilježili su vrijednu pobjedu nad drugom momčadi »Sibenika« za koje je nastupio i Ivančić. Oni su u oba poluvremena bili bolji takmac, te su potpuno zasluženo pobijedili. Zbog prigovaranja sudac je pri kraju utakmice isključio Nadovezu.

Metalac: Vasiljević, Baljkas, Blažević, Čaleta, Brajković, Čeronja, Marenci, Ninić, Županović, Lovrić, Kovač.

Sibenik: Juras, Piližota, Parat II., Mikulandra, Slavica, Ivić, Zepina, Nadoveza, Ivančić, Friganović, Parat I.

U nastavku igra je neobično živnula. »Sibenik« je i dalje imao inicijativu. Već u 48. minuti domaći su došli u priliku da povećaju rezultat. U jednom brzom napadu Zambata je bio srušen u kaznenom prostoru i Ninčević je udarac sa 11 metara uputio preko vratiju. Samo minutu kasnije domaći su se rehabilitirali efektivnim zgoditkom, koji je postigao Zambata. U 56. minuti Ninčević je oštro šutirao i vratar Grloci je krajnim naporom skrenuo loptu u korner. »Sibenik« izvodi seriju napada i više kornera od kojih je onaj u 67. minuti bio iskorisćen. Stošić je bio najuspješniji. On je glavom uputio loptu pored nemoćnog Grločija u mrežu. U 75. minuti greda je sprječila ulazak lopte u gol. Do kraja gosti su se oslobodili pritiska i u dva tri navrata Miloševski je s uspjehom intervenirao.

U redovima »Sibenika« istakli su se Jelenković, Iljadica i Tam-

bača u obrani, a Ninčević i Bitunjac u navali. Kod »Zagreba« bolji od ostalih bili su Grloci, Čepelja i Vaha. Sudac Stanišić je solidno obavio svoj zadatak.

REZULTATI XVI. KOLA

Split — Elektrotraj 5:0, Odred — Proleter 5:3, Trešnjevka — Varteks 2:2, Lokomotiva — Igran 5:1, Borac — Željezničar 2:0, Sibenik — Zagreb 3:0.

Tablica

Split	16	12	1	3	46:18	25
Borac	16	10	1	5	33:23	21
Trešnjevka	16	9	2	5	34:24	20
Sibenik	16	9	1	6	30:24	19
Željezničar	16	8	2	6	24:19	18
Proleter	16	6	3	7	28:28	15
Zagreb	16	6	3	7	24:39	15
Varteks	16	5	4	7	20:28	14
Odred	16	6	1	9	21:31	13
Lokomotiva	16	4	4	8	25:30	12
Igran	16	5	1	10	24:34	11
Elektrotraj	16	4	1	11	16:37	9

Šibenska podsavezna nogometna liga

Prvak još nije poznat

Utakmica u Kninu prekinuta u 38. minuti

DINARA — DOŠK 2:1

SOŠK — ALUMINIJ 2:3

Derbi utakmica 12. kola Šibenskog NP-a između Dinare i Doška, koja se nije uspjela odigrati nitj potpuno prvo poluvrijeme, privukla je na igralište veliki broj domaćih gledalaca, kao i Doškovi navijača iz Drišta.

Dinara: Biserko, Madžar, Mrdo Drača, Novaković, Marić, Muždalo, Đujić, Jurišić, Mijakovac i Maglica.

Došk: Čurković, Butužin, Dereta I., Ožegović I., Dereta II., Vukušić, Ožegović II., Kovačević, Nakić II. Nakić I. i Živković.

Golove su postigli za Dinara Maglica 2, a za Došk Nakić II.

Sudac Knez iz Šibenika.

Početak igre bio je obilježen izvjesnom nervozom igrača obiju momčadi što se moglo i razumjeti s obzirom na važnost susreta.

Dinara je igrala niz vjetar i nastojala je ovo iskoristiti, ali osim nekoliko neiskorištenih kornera nekih značajnijih momenata nije bilo, a niti na suprotnoj strani gdje su navalni igrači Doška uputili dvije lopte neprecizno i daleko od Dinarinog gola. Dobio se utisak da su odbrane bile nešto sigurniji dio jedne i druge momčadi, dok su navalni igrači igrali neprecizno. Takva igra je uglavnom protekla do 25. minute kad je Nakić II. iskoristio nebudnost Dinarine odbrane i doveo svoju momčad u vodstvo.

Tek tada je igra jače živnula i igrači Dinare počeli su opasnije napadati. Drača, najbolji igrač domaćih u jednom protivnapadu iz daljine je uputio jednu loptu u pravcu Doškovog gola, koju je spretno dočekao mladi Maglica i volejem zatresao Čurkovićevu mrežu, a to je značilo izjednačenje 1:1. Sad je igra poprimala još interesantniji tok, jer su obe momčadi zapele da izmjene rezultat u svoju korist.

Jedan od navalnih igrača Dinare uputio je loptu prema vratima gostujuće momčadi. Vratar Čurković ju je uhvatio, a onda je dotrčao Maglica i prsima izbio loptu golmanu iz ruke. Ona je pala na zemlju, pa je Maglica prisrebno sproveo u mrežu. To je bilo oko 40. minute ovog i jedinog poluvremena.

Kad je sudac Knez priznao zgoditak za Dinara, igrači Doška počeli su protestirati na neobičan način.

Igrač Doška s brojem 3, a to je bio Dereta I., toliko se zaboravio da je fizički napao suca, koji je dotle sudio objektivno i autoritativno.

U takvoj situaciji sudac Knez bio je primoran da dvije minute prije završetka prvog poluvremena prekine ovu igru, koja se nepromišljenim i prenatrženim postupcima nekih Doškovi igrača potpuno izrodila.

Steta što je do ovog incidenta došlo.

Ovakve pojave osudili su svi objektivni gledaoci. (m)

Približavaju se majski praznici, kojima se svi veselimo. Kako bi bili i nama domaćicama što ugodniji, počnimo već sada s pripremanjima. Svaka od nas želi, da joj je dom u redu, pogotovo za te dane. Uredan stan još više ističe prazničko raspoloženje. Zato je potrebno prihvatiti se posla i već sada postepeno urediti sve, tako da ne dočekamo Prvi maj izmorene, već spremne za izlete i šetnje u prirodi.

U te dane pojednostavnimo što više pripremanje hrane. Nešto se može prirediti i ranije, tako da samo dopunimo sa sveže priređenim dodatkom. I kolač možemo ispeći posljednjeg dana. Predvidimo i nabavimo i takvu hranu, koju možemo ponijeti sa sobom na izlet.

Tih nekoliko dana nastojmo što manje misliti na dnevne brige, probleme i teškoće, već ih posvetimo odmoru i svojoj obitelji. Već smo odavno obećali djeci posjet kazalištu lutaka ili kinu. Isto tako, mališani čekaju kad će mama imati dovoljno vremena, da im pročita knjigu, koja ih mnogo zanima. Sad je i za to došlo vrijeme. No, bit ćemo najzadovoljniji i najbolje ćemo se odmoriti, ako te dane provedemo na izletu. Šetnja na čistu zraku preporučit će sve nas. Igrajmo se s

djecom skrivača, lopte i slično. Ona će biti presretna, a mi ćemo se razgibati, što nam je tako potrebno. Za djecu je velik doživljaj noćenje u planinarskom domu. Sad im se to može pružiti i tako omogućiti još jedan dan igre i veselja, čega će se dugo sjećati.

Predvidimo i uredimo što će svaki od ukučana obući za takav izlet. Ne oblačimo se preteško, već praktično. Svi moraju imati udobne cipele, vjetrovke ili tople pulovere i rubac odnosno kapu, da ne nazebu u slučaju promjene vremena. Djeci možemo ponijeti uz flanelastu košuljicu i

jednu tanju, jer se djeca u igri lako oznoje.

Sobom ne moramo uzeti mnogo hrane, ali neka bude takva, da njome brzo nadoknadimo izgubljenu energiju. Tu dolaze u obzir meso, jaja, sir, džem, med, voće.

Ako ne možemo iz bilokojeg razloga ići u pridodu, već moramo ostati kod kuće, tih se, dan ne pridržavamo uobičajeno dnevnog reda, jer već sama promjena, raznolikost — odmara.

Praznički dani brzo će nam proći. Tako odmoredni vratit ćemo se opet u svakodnevni život.

Upravni odbor Tvornice elektroda i ferolegura u Šibeniku

raspisuje NATJEČAJ

ZA POPUNJENJE RADNOG MJESTA POMOĆNIKA KOMERCIJALNOG DIREKTORA

Uvjeti:

Diplomirani ekonomista.

Plaća i radni staž po Tarifnom pravilniku.

Ponude slati na adresu Tvornice, Komisiji za zasnivanje i otkazivanje radnog odnosa, najkasnije 15 dana po objavljivanju natječaja.

Obavijest

Uprave Gradskog vodovoda i kanalizacije Šibenik

S obzirom na rekonstrukciju pumpnog postrojenja u Jagruji uprava Gradskog vodovoda upozorava građanstvo i ustanove, kao i poduzeća da od 18. IV. do 15. V. 1960. godine sprovedu najstrožu kontrolu i štednju vodom, jer uprava Vodovoda je prisiljena da smanji količinu pumpanja vode za grad za 30 posto, te ukoliko građanstvo ne sprovede štednju pojedini dijelovi grada za to razdoblje ostat će bez vode.

Upozoravamo da nikakve intervencije bilo s koje strane ne će uspjeti da dademo pojedinom kvartu vodu ukoliko samo građanstvo ne sprovede najstrožu štednju, te se unaprijed ograđujemo da ne ćemo primati nikakove reklamacije radi smanjenja snabdijevanja gradom vodom, a koje je uslijedilo radi tehničkih nužnih popravaka.

Ukoliko građanstvo, ustanove i poduzeća, sami od sebe ne sprovedu štednju uprava Gradskog vodovoda Šibenik bit će prisiljena da gradu daje vodu na satove, a što možemo izbjeći strogom štednjom samih građana, odnosno potrošača.

Skrećemo pažnju svim potrošačima da s obzirom na smanjene kapacitete pumpanja sprovedu štednju i da svako rasipanje je nastrože zabranjeno, a ova Uprava vrsit će kontrolu i nesavjesne potrošače isključiti sa mreže snabdijevanja.

SOJA, biljka slična grašku, uzgaja se u Ist. Aziji. Od nje Japanci i Kinezi prave brašno za pecivo, pastete i sireve, bombone i slatko vrhnje, kobasice. Nijemci su u II. svj. ratu soju upotrebljavali kao zamjenu za kavu.

1 kg soje hrani vo je kao 2,5 kg mesa ili 40 jaja. Uzgaj soje na isto ku trazi 5 puta manji prostor od svjetskih kultura iste hranjivosti. Prerađena soja daje sirovinu za svijeće, gumu, lak, izolacije, papir, film, sapun, sagoje, autokaroserije, itd.

Kroz tijelo čovjeka, koji je doživio 70 godina prođe 70 tona vode.

Litodni rak je strah i trepet za sve stanovnike ocean-skih dubina.

Prije sto i više godina, kemičari su poznavali blizu 1.000 spojeva. Danas razlikuju nauka 600.000 organskih i 400.000 anorganskih spojeva. Poslije rata, svaki dan znamo za 65 novih otkrića u kemiji.

